

4665

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου 187

8 Οκτωβρίου 1993

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 451

Τροποποίηση και συμπλήρωση Αναλυτικών Προγραμμάτων Σχολικών Μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παραγράφου 11 του άρθρου 5, του άρθρου 6, της παραγράφου 5 του άρθρου 7 και της παραγράφου 9 του άρθρου 8 του Νόμου 1566/1985 (ΦΕΚ 167 τ.Α') «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις».

2. Τις με αριθ. 29/1992, 34/1992, 11/1993 και 29/1993 προτάσεις του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του Νόμου 1566/85.

3. Τις διατάξεις του άρθρου ο29Α του Ν. 1558/1985, που προσετέθη με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (ΦΕΚ 154Α), και το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτού του διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

4. Την αριθ. 690/93 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Οι σκοποί και η διδακτέα ύλη του μαθήματος «Πληροφορική - Τεχνολογία», των Α' και Β' τάξεων Γυμνασίου ορίζονται κατά κλάδο ως εξής:

Ι. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΗ

Γενικός σκοπός του μαθήματος

Γενικός σκοπός τους μαθήματος είναι η μετάδοση βασικών εννοιών και δεξιοτήτων της νέας αυτής επιστήμης και η εξοικείωση με τα νέα εργαλεία υποβοήθησης της σκέψης (υλικό και λογισμικό) και τις λογικές και τεχνολογικές δομές στις οποίες στηρίζονται. Έτσι, θα αποκτήσουν οι μαθητές τα απαραίτητα εφόδια, για να αξιοποιούν τις δυνατότητες του υπολογιστή, τόσο στη σχολική ζωή (διακλαδικό εργαλείο), όσο και κατά την ένταξή τους στην κοινωνία των ενηλίκων, για τις μορφωτικές, επαγγελματικές ή προσωπικές τους ανάγκες.

Ειδικότερα, στο τέλος της υποχρεωτικής παιδείας, θα πρέπει οι μαθητές να ξέρουν:

– να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή,
– να διαχειρίζονται δισκέτες και αρχεία,
– να εξερευνούν και χρησιμοποιούν μόνοι τους έτοιμα προγράμματα βασικών εφαρμογών,
– να είναι ικανοί να αξιοποιούν τον υπολογιστή για τη γραπτή έκφραση των ιδεών τους και για την αναζήτηση, συλλογή, οργάνωση και μετάδοση (επικοινωνίες) της πληροφορίας,
– να διακρίνουν τη φύση ενός προβλήματος και τη δυνατότητα αντιμετώπισής του με τη βοήθεια του υπολογιστή (πειραματισμός/επίλυση προβλήματος),

και γενικά να είναι σε θέση να παρακολουθούν, να κατανοούν και να αξιολογούν τις οικονομικές και κοινωνικές μεταβολές που συντελούνται από την εξέλιξη της επιστήμης και της Τεχνολογίας.

ΤΑΞΗ Α'

Ι. Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΑΖΙ ΤΟΥ

Ειδικοί σκοπιό του εισαγωγικού μέρους του μαθήματος της Πληροφορικής είναι:

– να δοθεί η έννοια της πληροφορίας των δεδομένων και η αξία της επεξεργασίας τους στη ζωή μας,
– να επεξηγηθούν βασικές έννοιες, απαραίτητες, για την κατανόηση αντικειμένων αυτού του κεφαλαίου ή άλλων επομένων,
– να δοθεί μια ολοκληρωμένη εικόνα λειτουργίας του υπολογιστή,
– να γίνει εξοικείωση του μαθητή με βασικές έννοιες του λειτουργικού συστήματος έτσι ώστε να μπορεί το γρηγορότερο να χρησιμοποιήσει τον υπολογιστή του σχολείου ως μέσο για την υποστήριξη των άλλων μαθημάτων.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
1. Τι είναι δεδομένα Επεξεργασία δεδομένων	Κατανόηση της έννοιας των δεδομένων και της επεξεργασίας δεδομένων. Κατανόηση της χρησιμότητας της διάδοσης της πληροφορίας στη ζωή μας. Κατανόηση του σκοπού της επεξεργασίας των δεδομένων. Περιγραφή των τρόπων επεξεργασίας των δεδομένων. Περιγραφή των τρόπων επεργασίας δεδομένων και τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους.	Παραδείγματα από το περιβάλλον του μαθητή π.χ. αρχείο μαθητών τάξης σχολείου, αρχείο υλικών σχολείου κ.α. Παρουσίαση της ανάγκης επεξεργασίας των δεδομένων με αναφορά στα παραπάνω παραδείγματα.
2. Τι είναι αρχείο	Κατανόηση της έννοιας του αρχείου και της ανάγκης για την ύπαρξή τους στην επιχείρηση και γενικότερα στην κοινωνία μας.	Παραδείγματα αρχείων και της δομής των.
3. Ο υπολογιστής. Βασικά χαρακτηριστικά του.	Περιγραφή της επεξεργασίας των δεδομένων με μη χειρογραφικό τρόπο. Περιγραφή του υπολογιστή και των κύριων χαρακτηριστικών του.	Επίδειξη του υπολογιστή και των κυριότερων μονάδων του. Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού για την προσομοίωση του υπολογιστή.
4. Ιστορική αναδρομή	Συνοπτική ιστορική αναδρομή με έμφαση στη κατάδειξη της έννοιας του υπολογιστή ως ηλεκτρομηχανικής κατασκευής που υπακούει πάντα στον ανθρώπινο νου. Να διαφανεί η ταχύτητα της εξέλιξης του υπολογιστή και της ανάπτυξης της επιστήμης. Να αποκτηθεί η ικανότητα για την περιγραφή των αρχών του μελλοντικού υπολογιστή.	Φωτογραφική παρουσίαση και κατάδειξη των δυνατοτήτων του με αριθμητικά παραδείγματα.
5. Το υλικό και το λογισμικό μέρος του υπολογιστή.	Εκμάθηση των δύο εννοιών. Κατάδειξη της ανάγκης συνύπαρξής τους για τον ορισμό του υπολογιστή.	Παρουσίαση με παραδείγματα της διαφοράς υλικού και λογισμικού.
6. Δομή του υπολογιστή.	Γενική περιγραφή. Χρήση λειτουργία της κάθε μονάδας του υπολογιστή.	Σχηματική παρουσίαση της λειτουργίας του κάθε τμήματος. Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού.
7. Τι είναι δυαδικό σύστημα, βιτ, βυτε.	Κατανόηση των εννοιών και της ανάγκης λειτουργίας του υπολογιστή στο δυαδικό σύστημα. Φυσική αναπαράσταση του 1 και 0.	Σχηματική απεικόνιση της κάθε έννοιας. Να διασαφηνισθεί ότι η αριθμητική απεικόνιση της δυαδικότητας γίνεται για λόγους απλότητας.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
8. Κεντρική μονάδα επεξεργασίας	Περιγραφή της μονάδας. Κατανόηση των βασικών λειτουργιών της κεντρικής μονάδας επεξεργασίας.	Παραδείγματα των βασικών λειτουργιών κατ'αναπαράσταση με ανθρώπινους ρόλους.
9.Κεντρική μνήμη	Κατανόηση του σκοπού ύπαρξής της και του τρόπου λειτουργίας της. Περιγραφή, οργάνωση και είδη της κεντρικής μνήμης (RAM,ROM).	Παραδείγματα της λειτουργίας της σε αντιπαράθεση με τον άνθρωπο.
10. Βασικές περιφερικές μονάδες.	Εκμάθηση των αρχών λειτουργίας της οθόνης, μονάδας δισκέττας, μονάδας σκληρού δίσκου, πληκτρολογίου. Κατανόηση των διαφορών δίσκου και δισκέττας.	Πρακτική άσκηση στη χρήση τους και στη λειτουργία τους.
11. Το λογισμικό του υπολογιστή.	Εκμάθηση των εννοιών λειτουργικό σύστημα και λογισμικό εφαρμογών. Σκοπός ύπαρξής τους. Κατανόηση του σκοπού ύπαρξης πολλών διαφορετικών εκδόσεων του ίδιου λειτουργικού συστήματος.	Παραδείγματα με προβλήματα που θα αναφέρονται στην επι κοινωνία με τον υπολογιστή και στη λύση προσωπικών προβλημάτων.
12. Λειτουργία του υπολογιστή σα σύνολο.	Κατανόηση του τρόπου λειτουργίας του υπολογιστή ως ενιαίο σύνολο με σύνδεση των επιμέρους τμημάτων του για την εκτέλεση μιας απλής συγκεκριμένης λειτουργίας.	Σχηματική σύνδεση όλων των μερών του υπολογιστή σε ένα απλό αριθμητικό παράδειγμα. π.χ. η εισαγωγή δύο αριθμών και το τύπωμα του αθροίσματός τους. Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού για την προσο μοίωση λειτουργίας του υπολογιστή.
13. Βασικές χρήσεις του υπολογιστή από τον άνθρωπο.	Να γίνει περιγραφή των αναγκών του ανθρώπου για χρήση του υπολογιστή στην επεξεργασία κειμένου, την παράσταση γραφικών απεικονίσεων, τον προγραμμα τισμό, την διαχείριση βάσεων δεδομένων, την επικοινωνία μεταξύ των υπολογιστών και την προσομοίωση φυσικών γεγονότων ή καταστάσεων με τη χρήση υπολογιστή.	Παραδείγματα από το περιβάλλον του μαθητή που να ισχυροποιούν την ανάγκη χρήσης του υπολογιστή.
14. Δομή του χρησιμοποιούμενου λειτουργικού συστήματος.	Εκμάθηση της δομής και της φιλοσοφίας του χρησιμοποιούμενου λειτουργικού συστήματος.	Γραφική απεικόνιση της δομής του με παραδείγματα από τον τρόπο επεξεργασίας προβλημάτων του άμεσου ενδιαφέροντός μας.

π.χ.*οργάνωση μιας εκδρομής με την διάκρισή της σε ανεξάρτητα τμήματα.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
15. Βασικές έννοιες του χρησιμοποιούμενου λειτουργικού συστήματος.	Εκμάθηση των τελείως απαραίτητων διαδικασιών για τη χρήση του υπολογιστή και εξυπηρέτηση του χρήστη στην επικοινωνία του με τον υπολογιστή.	Εντολές md, cd, dir, del, type, format, cls, diskopy, ή σε περιβάλλον με εικονίδια.

II. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (ΕΚ)

Οι ειδικοί σκοποί του μαθήματος είναι οι εξής:

1. Εκμάθηση κινήσεων των δακτύλων, για πληκτρολόγηση με τυφλό σύστημα. Σημαντική θα ήταν η απόκτηση ευχέρειας πληκτρολόγησης, ώστε η αναζήτηση των πλήκτρων κατά το γράψιμο να μην αποσπά την προσοχή.
2. Συνολική εικόνα των δυνατοτήτων ενός επεξεργαστή κειμένου.
3. Συνολική εικόνα των τρόπων επικοινωνίας με τον επεργαστή κειμένου.
4. Σύνταξη κειμένου. Τρόποι γραφής. Μετακίνηση μέσα στο κείμενο. Διαγραφή/Παρεμβολή γραμμών ή χαρακτήρων. Τοποθέτηση/Αναζήτηση σημαδιού. Αναζήτηση/Αντικατάσταση σειράς χαρακτήρων. Χωρισμός/συμπύκνωση γραμμής.
5. Επιλογή περιοχών κειμένου για διαγραφή/μετακίνηση/αντιγραφή.
6. Μορφοποίηση κειμένου, χρήση κανόνα. Εμφάνιση κειμένου, περιθώρια υπογραμμίσεις κ.λ.π. Αν είναι δυνατό, προσθήκη γραφικών.
7. Προετοιμασία για εκτύπωση. Εκτύπωση. Ο ρόλος ενός driver.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
1. Πρακτική ικανότητα άνετης πληκτρολόγησης. Γνώση κανόνων τυφλού σηστήματος πληκτρολόγησης.	Σωστή τοποθέτηση χεριών στο πληκτρολόγιο. Κινήσεις κάθε δακτύλου. Εξάσκηση με τη βοήθεια προγράμματος τθτορ. Η εξάσκηση μπορεί να γίνεται κι εκτός της ώρας του τυπικού μαθήματος.	Το επίπεδο εξασκήσεως, μπορεί να κυμαίνεται από απλή γνώση της σωστής θέσης δακτύλων ως τη γρήγορη πληκτρολόγηση.
2. Πρακτική και παιδαγωγική αξία της επεξεργασίας κειμένου (ΕΚ).	Εργαλείο για: Γραπτή παρουσίαση ιδεών/πληροφορίας (πρακτική αξία). Συνειδητοποίηση των νόμων που διέπουν την οργάνωση του γραπτού λόγου (παιδαγωγική αξία). Απελευθέρωση έμπνευσης.	Επίδειξη διαδοχικών μορφών κειμένου που χωρίς ΕΚ θα έπρεπε να ξαναγραφούν. Αναφορά στις κατηγορίες επεμβάσεων που έδωσαν τις διαδοχικές μορφές του κειμένου.
3. Φάσεις κατά την επεξεργασία ενός κειμένου.	Παραγωγή κειμένου (εντολές προς την ΕΚ). Φύλαξη/φόρτωμα κειμένου (εντολές προς λειτουργικό). Εκτύπωση κειμένου (εντολές προς εκτυπωτή).	Γράψιμο, μιας επιστολής. Φύλαξη επιστολής σε αρχείο. Εκτύπωση της επιστολής.
4. Κατηγορίες ενεργειών κατά την ΕΚ.	Ενδεικτικές κατηγορίες ενεργειών: Σύνταξη κειμένου. Επιλογή μέρους κειμένου. Μορφοποίηση κειμένου. Προσθήκη γραφικών. Έλεγχος ορθογραφίας. Βοήθεια στον χρήστη. Λεξικό. Οι κατηγορίες ενεργειών δεν είναι ίδιες σ'όλους τους ΕΚ.	Ενδεικτικές κατηγορίες ενεργειών: EDIT, ΣΥΝΤΑΞΗ, SELECT, ΕΠΙΛΟΓΗ, LAYOUT, ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ STYLE, ΕΜΦΑΝΙΣΗ GRAPHICS, ΓΡΑΦΙΚΟ SPELLING, ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ, HELP ΒΟΗΘΕΙΑ, THESAURUS, ΛΕΞΙΚΟ.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
5. Περιεχόμενο κάθε κατηγορίας ενεργειών.	Οι ενέργειες που κατανέμονται στις διάφορες κατηγορίες ενεργειών, είναι, σ'ένα βαθμό, κοινές σε όλους τους ΕΚ. Στους πιο εξελιγμένους προστίθενται πιο εξεζητημένες δυνατότητες.	Στην κατηγορία π.χ. SELECT, μπορεί να περιλαμβάνονται ενέργειες όπως: DELETE BLOCK, SET MARKER κλπ. Ή στα Ελληνικά: ΔΙΑΓΡΑΦΩ ΤΜΗΜΑ ΒΑΖΩ ΣΗΜΑΔΙ κλπ.
6. Τρόποι με τους οποίους δίνονται εντολές στον ΕΚ.	Οι εντολές που υλοποιούν τις ενέργειες κάθε κατηγορίας, εμφανίζονται: σε μενθσ εντολών σε παράθυρα εντολών σε συνδυασμούς πλήκτρων— ή σε εικονίδια.	Επίδειξη της οργάνωσης των εντολών στον ΕΚ που διαθέτει το σχολείο.
7. Σύνταξη κειμένου. Δυνατές ενέργειες/ εντολές.	Μικροαλλαγές/μετακινήσεις κατά την εισαγωγή κειμένου.	Όσα αναφέρονται στη συνέχεια, εξαρτώνται απ'τον ΕΚ.
	Πληκτρολόγηση κειμένου.	Άνοιγμα παραθύρου/πληκτρολόγηση.
	Μετακίνηση του δρομέα σε διάφορα σημεία του κειμένου.	Κίνηση κατά 1 χαρακτήρα/λέξη/ γραμμή/οθόνη. Κίνηση προς αρχή/τέλος κειμένου.
	Τρόπος γραφής.	Αυτόματη ή μη παρεμβολή χαρακτήρα. Στοίχιση γραμμών. Χωρισμός μεγάλων λέξεων κ.λ.π.
	Διαγραφή/παρεμβολή χαρακτήρων ή γραμμών.	Παρεμβολή κενών γραμμών/χαρακτήρων. Διαγραφή ολόκληρης γραμμής.
	Αναζήτηση κι ενδεχόμενη αντικατάσταση σειράς χαρακτήρων.	Αναζήτηση χαρακτήρων/λέξης/πρότασης μέσα στο κείμενο.
	Τοποθέτηση σημαδιών. Αναζήτηση σημαδιών.	Γρήγορη μετάβαση σε ορισμένο σημείο του κειμένου.
8. Επιλογή περιοχών κειμένου.	Σημάδεμα ενός μέρους του κειμένου (ΣΚ). Διαγραφή του ΣΚ. Μεταφορά του ΣΚ σε άλλο σημείο του κειμένου. Αντιγραφή του ΣΚ και σε άλλο σημείο. Διάφορες άλλες αλλαγές στο ΣΚ.	Τοποθέτηση σημαδιών στα όρια του ΣΚ, αντιστροφή χρώματος του ΣΚ κ.λ.π. Σε κάθε μεταβολή του ΣΚ, το υπόλοιπο κείμενο αναπροσαρμόζεται. Το ΣΚ μπορεί να φορμαριστεί, ν'αλλάξουν οι χαρακτήρες κ.λ.π.
9. Μορφοποίηση κειμένου	Εμφάνιση/αλλαγή κανόνα.	Μεταβολή του κανόνα, καθορισμός πλάτους κειμένου.
	Τοποθέτηση νέου κανόνα.	Αλλαγή του πλάτους σε διάφορα ύψη της σελίδας.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
	Προδιαγραφή μορφής σελί- Γράψιμο υποσημειώσεων	Προκαθορισμός δας. σταθερών διαστημάτων, για γράψιμο σε στήλες. Μέγεθος περιθωρίου κ.λ.π. κ.λ.π.
10. Εμφάνιση κειμένου	Υπογράμμιση κειμένου. Τονισμένο/απαλό γράψιμο. Γράψιμο με διάφορα είδη γραμμάτων. Γράψιμο δεικτών κι εκθετών. Κεντράρισμα/περιθώρια. Ξαναφορμάρισμα παραγράφου.	Καθορισμός των άκρων περιοχής που θα υπογραμμιστεί ή που θα γραφτεί τονισμένα. Επιλογή, από menu είδους γραμμάτων.
11. Προσθήκη γραφικών.	Μεταφορά εικόνας από συνεργαζόμενο πρόγραμμα. Ένταξη/διαγραφή εικόνας στο κείμενο. Παραγωγή σχημάτων από τον ΕΚ.	Σχεδίαση ή μεταφορά μέσα στο κείμενο έτοιμης εικόνας από συνεργαζόμενο πρόγραμμα. Το κείμενο μετακινείται και πλαισιώνει την εικόνα.
12. Έλεγχος ορθογραφίας και λεξικό.	Έλεγχος συνεχής ή στιγμιαίος. Σάρωση του κειμένου για λάθη. Ενημέρωση/νέες λέξεις.	Η βοήθεια αυτή λείπει σε πολλούς από τους γνωστούς ΕΚ για τα Ελληνικά.
13. Συνεργασία με άλλα προγράμματα.	Ορισμένοι επεξεργαστές κειμένου, συνεργάζονται με βάσεις δεδομένων ή με σχεδιαστικά προγράμματα ή με λογιστικά φύλλα.	Στοιχεία από τη μία εφαρμογή μπορούν να χρησιμεύσουν σαν είσοδος στις άλλες.
14. Βοήθεια που παρέχει στον χρήστη ο ΕΚ.	Γραπτές οδηγίες. Βοηθητικά μενθ.	Η βοήθεια αυτή λείπει συνήθως από τους Ελληνικούς ΕΚ.

III. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Ειδικοί σκοποί για την Α΄ Γυμνασίου είναι να εξοικειωθούν οι μαθητές:

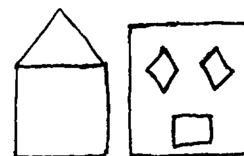
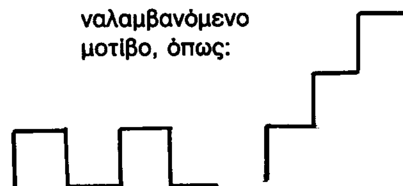
- Με τη χρήση των βασικών εντολών και των μηνυμάτων λάθους του συστήματος.
- Με τη σύνταξη και διόρθωση διαδικασιών.
- Με την αποθήκευση των διαδικασιών σε αρχείο της δισκέττας και στη συνέχεια με ανάκτηση αρχείων.
- Με την αποθήκευση των διαδικασιών σε αρχείο της δισκέττας και στη συνέχεια με ανάκτηση αρχείων.
- Με τη δόμηση διαδικασιών και την επίλυση σύνθετων προβλημάτων.
- Με την επαναληπτική δομή.
- Με την επιμέλεια των προγραμμάτων τους.

ώστε στο τέλος του εξαμήνου να είναι ικανοί να δημιουργούν ομαδικές απλές ερευνητικές εργασίες με τη βοήθεια του υπολογιστή.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
1. Έννοια εντολής.	Γνωριμία και εξοικείωση με βασικές εντολές.	Πληκτρολόγηση κατάλληλων παραδειγμάτων σε άμεση επικοινωνία με τον υπολογιστή (COMMAND LEVEL) π.χ. κίνηση χελώνας (FD, RT,...), PRINT.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
2. Συμβολισμός εντολής.	Χρησιμοποίηση κωδικής λέξης, κατανοητής από τον υπολογιστή, σε συγκεκριμένο περιβάλλον.	Να τονιστεί η σημασία της χρήσης της κατάλληλης κωδικής λέξης για τη διατύπωση μιας οδηγίας π.χ. PRINT 5, CT.
3. Εκτέλεση εντολής.	Ρόλος του ENTER.	Να γίνει φανερό ότι άλλες λέξεις αναγνωρίζονται και εκτελούνται και άλλες όχι π.χ. PRINT, HELLO.
	Αποτέλεσμα εκτέλεσης (άμεσα αντιληπτό ή όχι).	π.χ. PRINT, SAVE.
4. Έννοια δεδομένων, ως στοιχείων εισόδου ορισμένων εντολών.	Έκφραση δεδομένων με αριθμητικές παραστάσεις. Υπολογισμός αριθμητικής παράστασης.	π.χ. PRINT 3+5 Προτεραιότητα αριθμητικών πράξεων. Δέντρο υπολογισμών π.χ. 3*4 + 8, 3* (4+8)
5. Επικοινωνία με τον υπολογιστή – Μηνύματα λάθους.	Η σημασία των μηνυμάτων λάθους (επικοινωνία με τον υπολογιστή). Τι πληροφορίες δίνουν και πώς τις αξιοποιούμε.	Με κάθε ευκαιρία να δίνονται κατάλληλα αντιπαραδείγματα, για να εξοικειωθούν οι μαθητές με τα μηνύματα λάθους και να ασκηθούν στην πρόληψη των λαθών.
6. Διαδοχική εκτέλεση εντολών.	Εκτέλεση μιας εργασίας βήμα–βήμα.	Να δώσουν μία μία τις εντολές, για να κάνουν συγκεκριμένα σχήματα όπως H L P
7. Εκτέλεση ακολουθίας εντολών.	Γραφή των εντολών, που πρόκειται να εκτελεστούν διαδοχικά, στην ίδια γραμμή (ακολουθία εντολών). Ρόλος του ENTER.	π.χ. οι εντολές για την κατασκευή ενός από τα προηγούμενα σχήματα να γραφούν στην ίδια γραμμή και μετά να πατηθεί το ENTER.
8. Σχεδιασμός ακολουθίας εντολών, για την αντιμετώπιση ενός προβλήματος.	Ανάλυση προβλήματος για την πρόβλεψη των βημάτων, που οδηγούν στη λύση του.	Με πιο σύνθετα παραδείγματα, να καλλιεργηθεί η συνήθεια του σχεδιασμού της ακολουθίας εντολών αρχικά στο χαρτί (ανάλυση πρόβλήματος) π.χ. ακολουθία εντολών για το σχεδιασμό τετραγώνου και στη συνέχεια τριγώνου. Η γωνία στροφής δεν είναι προφανής.
9. Διόρθωση σφαλμάτων	Αναζήτηση/ανάλυση λάθους και παιδαγωγική αξιοποίηση της διαδικασίας διόρθωσης.	Έμφαση στην ανάλυση λάθους (λογικό, συντακτικό, πληκτρολόγησης) ώστε να αναπτύσσεται σιγά σιγά η ικανότητα πρόληψής του (π.χ. αξιοποίηση του πιθανού λάθους στη γωνία, κατά τη σχεδίαση τριγώνου).

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
10. Ροή εκτέλεσης εντολών	Φυσική/εικονική αναπαράσταση ροής εκτέλεσης (διάγραμμα ροής).	Ανάθεση του ρόλου κάθε εντολής σε παιδιά, που αναπαριστούν με την κίνησή τους την εκτέλεση, ώστε να γίνει εμφανές ότι τηρείται η σειρά.
11. Εισαγωγή στις έννοιες: – Αλγορίθμου – Προγραμματισμού	Να γίνει εμφανές ότι η προηγούμενη διαδικασία ανάλυσης προβλήματος οδηγεί στη διατύπωση μιας ακολουθίας σαφώς ορισμένων βημάτων (αλγόριθμος).	Παραδείγματα διατύπωσης ακολουθίας βημάτων για την αντιμετώπιση και άλλων δραστηριοτήτων, εκτός από τον προγραμματισμό.
12. Διαδικασίες πρωτογενείς (primitives)/δευτερογενείς.	Ορισμός/σύνταξη διαδικασίας. Σημασία της διαδικασίας (διατήρηση των εντολών που την αποτελούν στη μνήμη). Όνομα διαδικασίας. Σημασία στη γραφή του ονόματος –όχι κωδική λέξη –ένα όνομα για μία διαδικασία. –να θυμίζει το σκοπό για τον οποίο συντάχθηκε –χωρίς κενά Αναγκαιότητα ονόματος.	Οι εντολές προηγουμένων παραδειγμάτων να αποτελέσουν τον κορμό διαδικασιών. Με κατάλληλα παραδείγματα να καλλιεργηθεί η τήρηση των βασικών κανόνων, σχετικά με την ονοματολογία.
13. Εκτέλεση διαδικασίας (κλήση διαδικασίας με το όνομά της).	Να καταδειχτεί ότι αποτελεί πλέον μια νέα εντολή.	Τη χρησιμοποιούμε όπως και τις πρωτογενείς.
14. Διόρθωση/τροποποίηση/διαγραφή μιας διαδικασίας	Διόρθωση. Εξοικείωση με τον επεξεργαστή διαδικασιών (EDITOR). Συσχετισμός με λειτουργίες επεξεργασίας κειμένου (ρόλος ENTER).	Ανάλυση λάθους.
15. Έννοια χώρου εργασίας στη μνήμη (ςορκ σπαψε). Αποθήκευση του περιεχομένου του σε αρχείο της δισκέττας.	Το περιεχόμενο της μνήμης χάνεται μετά το κλείσιμο του υπολογιστή, ή την εγκατάλειψη της LOGO. Αποθήκευση των διαδικασιών που βρίσκονται στη μνήμη, σε αρχείο της δισκέττας. Σημασία αποθήκευσης.	SAVE Διαφοροποίηση του ονόματος μιας διαδικασίας, από το όνομα του αρχείου στο οποίο συμπεριλαμβάνεται. Χρησιμοποίηση παραδειγμάτων κοινών (όπως τίτλος μιας εργασίας που περιέχεται μαζί με άλλες σε φάκελο και όνομα ετικέτας φακέλου).
16. Επαναφορά ενός αρχείου της LOGO στη μνήμη του υπολογιστή.	Μια διαδικασία αναγνωρίζεται από το σύστημα, μόνο όταν υπάρχει στη μνήμη του υπολογιστή.	LOAD.
17. Επαναληπτική δομή	Αναγκαιότητα μιας τέτοιας δομής. Σύνταξη της επαναληπτικής δομής.	REPEAT π.χ. στη διαδικασία για το σχεδιασμό τετραγώνου.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
		Εκτέλεση του βρόχου στο χαρτί. Φυσική αναπαράσταση της επαναληπτικής δομής (ένας μαθητής αναλαμβάνει να ελέγχει την επαναληπτική εκτέλεση).
18. Κατάσταση χελώνας (θέση/κατεύθυνση) μετά από την επαναληπτική δομή.	Σημασία στην κατάσταση της χελώνας μετά από κάθε κίνηση. Κατά την κατασκευή πολυγώνου να επανέρχεται η χελώνα στην αρχική της κατάσταση (σημείο αφετηρίας, συνολική στροφή 360) ώστε να είναι έτοιμη να διαγράψει ξανά την ίδια διαδρομή (state transparent).	POS, HEADING Η εκτέλεση στο χαρτί αναπτύσσει την ικανότητα πρόβλεψης, κατά τη φάση του σχεδιασμού, αυτών που θα συμβούν κατά την εκτέλεση. Αυτό είναι πολύ σημαντικό για το σχεδιασμό επίλυσης σύνθετων προβλημάτων.
19. Κλήση διαδικασίας από άλλη. Έννοια υποδιαδικασίας.	Μπορούμε να καλέσουμε μια διαδικασία μέσα από μία άλλη, ακόμα και μέσα στην επαναληπτική δομή, με τον ίδιο τρόπο που καλούμε και μια πρωτογενή.	π.χ. χρησιμοποιούμε μια προηγούμενη διαδικασία στον ορισμό μιας νέας (υποδιαδικασία/υπερδιαδικασία).
20. Δόμηση διαδικασιών. Διαδικασιακός προγραμματισμός. Έννοια σπονδυλωτής δομής προγράμματος (modularity).	Αξία του διαδικαστικού προγραμματισμού: -Αξιοποίηση προηγούμενης εργασίας: χρησιμοποίηση έτοιμων διαδικασιών σε υπερδιαδικασίες (βοττομ θπ) που εκτελούν σύνθετες λειτουργίες. -Ανάλυση σύνθετου προβλήματος σε άλλα απλούστερα, για τα οποία χρησιμοποιούμε έτοιμες, ή δημιουργούμε νέες διαδικασίες (top down) Στην πρώτη περίπτωση ασκείται η δημιουργική φαντασία. Στη δεύτερη η αναλυτική/συνθετική ικανότητα.	Διευκολύνεται η αντιμετώπιση ενός σύνθετου προβλήματος. Παραδείγματα σχημάτων που είναι σύνθεση άλλων απλούστερων ή δημιουργούνται από επαναλαμβανόμενο μοτίβο, όπως: Κατανόηση της δομής προγράμματος με τη βοήθεια φυσικής/εικονικής αναπαράστασης της εκτέλεσής του (ροή εκτέλεσης).
21. Συνδυασμός κειμένου, γραφικών, ήχου. 22. Εκτύπωση κειμένου/γραφικών με εκτυπωτή. 23. Επιμέλεια προγράμματος.	Στο μέτρο του διαθέσιμου χρόνου και των δυνατοτήτων της έκδοσης LOGO να χρησιμοποιηθούν χρώματα, ήχος, επεξεργασία κειμένου κ.λ.π. Παρεμβολή κατατοπιστικών σχολίων. Πρόβλεψη μηνυμάτων στην οθόνη.	Να γραφούν από τα παιδιά απλά εκπαιδευτικά προγράμματα με χρήση χρωμάτων και ήχου και εκτύπωση μηνυμάτων. Ευπαρουσίαστο και ευανάγνωστο πρόγραμμα, κατα - νοητό από κά -

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
	Τεκμηρίωση του προγράμματος.	ποιον τρίτο (θέμα επικοινωνίας). Να επινοούν κατατοπιστικά σχόλια, όπως PRINT (Η τιμή του αθροίσματος είναι).

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

1. Παραστατική εκτύπωση των πολλαπλασίων ενός αριθμού.	2. Σχηματική αναπαράσταση ποσοστών.	3. Κατασκευή ρολογιού με κινούμενους δείκτες

ΤΑΞΗ Β'

Ι. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ

Ειδικοί σκοποί του εισαγωγικού μέρους του μαθήματος της Πληροφορικής είναι:

– να δοθεί εκτενέστερα η έννοια του αρχείου, τα είδη οργάνωσης των αρχείων και οι τρόποι επεξεργασίας τους.

– να περιγραφεί η δομή του υπολογιστή.

– να επεξηγηθούν οι σύγχρονοι τρόποι διασύνδεσης των μονάδων του υπολογιστή.

– να γίνει περαιτέρω εξοικείωση του μαθητή με τις δυνατότητες του λειτουργικού συστήματος, έτσι ώστε να μπορεί να αξιοποιήσει καλύτερα τον υπολογιστή. Επίσης, να μπορεί να χρησιμοποιήσει τον υπολογιστή ως μέσο υποστήριξης των άλλων μαθημάτων.

– να γίνει σύντομη επανάληψη των εννοιών που διδάχθηκαν στην προηγούμενη τάξη.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
1. Οργάνωση και επεξεργασία αρχείων. Μέθοδοι επεξεργασίας αρχείων.	Κατανόηση των εννοιών οργάνωσης και επεξεργασίας αρχείων. Περιγραφή των μεθόδων επεξεργασίας αρχείων.	Παραδείγματα από μηχανογραφική επεξεργασία αρχείων, ώστε να γίνουν ευκολότερα κατανοητές οι έννοιες. Εμφαση στην τυχαία επεξεργασία. Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού για την προσομοίωση των μεθόδων επεξεργασίας αρχείων.
2. Τεχνικά χαρακτηριστικά του υπολογιστή.	Να κατανοηθούν και να επεξηγηθούν τα χαρακτηριστικά του υπολογιστή που τον περιγράφουν, όπως η ταχύτητά του κ.α.	Αριθμητικά παραδείγματα για την κατανόηση των χαρακτηριστικών του υπολογιστή.
3. Παράσταση δεδομένων στον υπολογιστή.	Κατανόηση της παράστασης των γραμμάτων και των αριθμών στο δυαδικό σύστημα σε κώδικα ASCII.	Παραδείγματα για αλφαριθμητικά και αριθμητικά δεδομένα.
4. Τεχνολογία των βασικών μερών του υπολογιστή και των σύγχρονων περιφερειακών μονάδων του.	Περιγραφή του τρόπου κατασκευής του τσιπ, του ολοκληρωμένου κυκλώματος και άλλων βασικών μερών του υπολογιστή. Αναφορά στις σύγχρονες περιφερειακές μονάδες και περιγραφή του τρόπου λειτουργίας του εκτυπωτή ακίδων, laser. Περιγραφή του τρόπου παράστασηςς χαρακτήρων στην οθόνη.	Σχηματική παρουσία του τρόπου κατασκευής του τσιπ, της ολοκληρωμένης πλακέτας και της λειτουργίας των περιφερειακών μονάδων του υπολογιστή. Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού.
5. Διασύνδεση των μονάδων του υπολογιστή.	Κατανόηση της έννοιας του διαδρόμου μεταφοράς δεδομένων (βθσ) και αναφορά των κατηγοριών του.	Σχηματική παρουσία της διασύνδεσης των μονάδων του υπολογιστή. Χρήση εκπαιδευτικού

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
		λογισμικού για την προσομοίωση της λειτουργίας.
6. Αρχεία εντολών του λειτουργικού συστήματος. Διαμόρφωση του λειτουργικού συστήματος.	Εκμάθηση δημιουργίας ενός αρχείου εντολών του λειτουργικού συστήματος. Περιγραφή αρχείων εντολών εκκίνησης και διαμόρφωσης του χρησιμοποιούμενου λειτουργικού συστήματος.	Επεξήγηση των αρχείων εντολών εκκίνησης και διαμόρφωσης του λειτουργικού συστήματος που χρησιμοποιούμε.
7. Έννοιες του λειτουργικού συστήματος.	Εκμάθηση διαδικασιών του λειτουργικού συστήματος για την περαιτέρω αξιοποίηση του υπολογιστή.	Εντολές ran, back up, date time, prompt,rd sys ή σε περιβάλλον με εικονίδια.

ΙΙ. ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ

Η σχεδίαση με τη βοήθεια υπολογιστή αποτελεί ένα από τα ευρύτερης χρήσης και από τα πιο πολύπλευρα πεδία εφαρμογών. Η προσέγγιση σ'αυτήν προσφέρει τα πεδία εφαρμογών. Η προσέγγιση σ'αυτήν προσφέρει στα παιδιά:

Ένα πρώτο επίπεδο δεξιότητας στην χρήση προγραμμάτων σχεδίασης.

Μία ευρύτερη θεώρηση της λογικής και των τεχνικών σχεδίασης, μέσα από την ίδια την δόμηση των προγραμμάτων.

Μία διαφορετική επαφή με το λειτουργικό σύστημα και με τη σημασία της διατήρησης του έργου τους σε δίσκο.

Την ικανοποίηση της «ορατής» ολοκλήρωσης ενός έργου. Το τελευταίο αυτό είναι σημαντικό για τα πρώτα βήματα των παιδιών στην πληροφορική.

Τα βήματα για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων είναι τα εξής:

1. Ενημέρωση σχετικά με το ρόλο και τη γενική οργάνωση των προγραμμάτων σχεδίασης με τον υπολογιστή.
2. Ενημέρωση σχετικά με τις κατηγορίες υπαρχουσών εφαρμογών.
3. Ενημέρωση σχετικά με τις τεχνικές επεξεργασίες εικόνας.
4. Γενική επαφή με την πρακτική χρήση ενός προγράμματος επεξεργασίας εικόνας.
5. Πρακτική επαφή με επιμέρους λειτουργίες ενός προγράμματος σχεδίασης.
6. Δημιουργία, επεξεργασία, φύλαξη, εκτύπωση μιας τουλάχιστον ολοκληρωμένης εικόνας με χρήση προγράμματος σχεδίασης.

Τα σημεία 1,2,3 αποτελούν στοιχεία γενικής ενημέρωσης. Τα σημεία 4,5,6 αποτελούν αντικείμενο εργαστηριακής εργασίας και το κύριο μέρος του μαθήματος.

Θα ήταν σημαντικό, η ικανότητα σχεδίασης να χρησιμοποιηθεί για την εκπόνηση ενός ρεαλιστικού έργου, όπως κατασκευή μιας κάρτας με ευχές, σε συνδυασμό με επεξεργασία κειμένου, εικονογράφηση της σχολικής εφημερίδας κ.λ.π.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
1. Περιεχόμενο της εφαρμογής.	Δυνατότητα παραγωγής, μεταβολής, φύλαξης εκτύπωσης εικόνας.	Σχεδιάζω ένα τοπίο, αλλάζω το σχέδιο, το φυλάω σε δίσκο, το τυπώνω.
2. Οργάνωση σχεδιαστικών προγραμμάτων.	Κατηγοριοποίηση και τυποποίηση των απαραιτήτων κατά τη σχεδίαση ενεργειών. Μενθσ εντολών. Μενθσ εργαλείων.	Ίδιες κατηγορίες ενεργειών (σχεδιάζω διορθώνω, χρωματίζω κ.λ.π.) σε τεχνικό ή καλλιτεχνικό σχέδιο.
3. Πλεονεκτήματα σχεδίασης με υπολογιστή.	Δυναμική μεταβολή της εικόνας στην οθόνη. Αποφυγή επαναλήψεων σε περίπτωση αλλαγής του σχεδίου. Απελευθέρωση του χρήστη από ενέργειες ρουτίνας. Απελευθέρωση έμπνευσης.	Κάθε λάθος μπορεί να σβηστεί/διορθωθεί χωρίς να επηρεαστεί το υπόλοιπο σχέδιο. Αλλαγές όπως μεταβολή κλίμακας, μορφής γραμμάτων κ.λ.π. γίνονται από το πρό-

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
4. Κατηγορίες σχεδιαστικών προγραμμάτων από άποψη χρήσης.	Γραμμικό σχέδιο. Ζωγραφική. Μηχανολογικό σχέδιο. Αρχιτεκτονικό σχέδιο. Τοπογραφικό σχέδιο κ.λ.π.	γραμμα. Προγράμματα CAD, CAM, CAE κ.λ.π.
5. Κατηγορίες σχεδιαστικών προγραμμάτων από άποψη τεχνικής της επεξεργασίας εικόνας.	Σχεδίαση με βάση το εικονοστοιχείο (pixel). Σχεδίαση με βάση συναρτήσεις (functions). Σχεδίαση με βάση αντικείμενα (objects). Συνδυασμοί.	Η λέξη PAINT ή DRAW αντίστοιχα, στην ονομασία του προγράμματος υπονοεί προτεραιότητα σημειακής ή μη τεχνικής.
6. Επικοινωνία με άλλες εφαρμογές.	Τα προγράμματα σχεδίασης μπορούν να επικοινωνήσουν με συνεργαζόμενα προγράμματα, όπως επεξεργαστές κειμένου ή λογιστικά φύλλα, για ανταλλαγή πληροφορίας.	Έτοιμες εικόνες μπορούν να μεταφερθούν μέσα στο κείμενο του επεξεργαστή κειμένου. Κείμενα μπορούν να εισαχθούν στο πρόγραμμα σχεδίασης με υπολογιστή (ΠΣΥ). Αριθμητικά στοιχεία μπορούν να εισαχθούν στο ΠΣΥ για παραγωγή στατιστικών διαγραμμάτων.
7. Το ποντίκι σαν μέσο επιλογής επιθυμητής ενέργειας ή θέσης σχεδίασης.	Με το ποντίκι διαλέγουμε, απ' τα μενθσ επιλογής του ΠΣΥ, την επιθυμητή ενέργεια, ή το κατάλληλο εργαλείο σχεδίασης, με το ποντίκι ορίζουμε σε ποιό σημείο της οθόνης θα σχεδιάσουμε, αλλάζουμε το μέγεθος των σχημάτων κ.λ.π.	Με ποντίκι επιλέγω τι θα σχεδιάσω π.χ. μία ευθεία. Με ποντίκι ορίζω τη θέση ενός άκρου της, με ποντίκι ορίζω το άλλο της άκρο και την σταθεροποιώ.
8. Βασικά βήματα στην επεξεργασία εικόνας: Σχεδιάζω. Αποθηκεύω/φορτώνω. Μεταβάλλω. Τυπώνω.	Τα προγράμματα σχεδίασης έχουν χαρακτηριστικά αντίστοιχα μ'αυτά των επεξεργαστών κειμένου. Είναι επεξεργαστές εικόνας.	Γράφω/διορθώνω με Ε. Σχεδιάζω/διορθώνω με το ΠΣΥ. Επιλέγω μέρος κειμένου, κατά την ΕΚ, ή μέρος εικόνας, κατά την ΣΥ, για αντιγραφή/διαγραφή/μεταφορά.
9. Δόμηση προγραμμάτων σχεδίασης (ΠΣΥ).	Όλα τα ΠΣΥ έχουν κοινά χαρακτηριστικά: Το χώρο σχεδίασης.	Στο πρόγραμμα του σχολείου, παρατηρώ: Παράθυρο όπου σχηματίζεται η εικόνα.
	Τα εργαλεία σχεδίασης.	Εικονίδια – εργαλεία παραγωγής εικόνας.

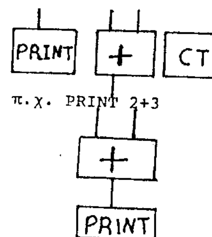
ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
	Ενέργειες παραγωγής κι αξιοποίησης της εικόνας.	Τυποποιημένες σε menus, κινήσεις για παραγωγή, φύλαξη, τύπωμα εικόνας.
10. Ο χώρος σχεδίασης. (Παράθυρο σχεδίασης).	Στο παράθυρο σχεδίασης γίνεται η παραγωγή της εικόνας ή μέρους μόνο της εικόνας, με δυνατότητα το παράθυρο να μεγαλώσει ή να κινηθεί σε σχέση με το ορατό κομμάτι του σχεδίου.	Από το παράθυρο βλέπω μέρος του συνολικού σχεδίου. Το ορατό μέρος αλλάζει από τις μπάρες οριζόντιας/κατακόρυφης μετακίνησης. Το παράθυρο μπορεί να μεγαλώσει και να περιλάβει όλη την εικόνα.
11. Εργαλεία σχεδίασης (κουτί εργαλείων ή tool box).	Στη μία πλευρά του παραθύρου σχεδίασης υπάρχει, συνήθως, μια σειρά από εικονίδια. Καθένα μπορεί να παριστά: Μια δυνατή ενέργεια (π.χ. κόβω, μετακινώ). Ένα έτοιμο για χρήση αντικείμενο (π.χ. γραμμή γεωμετρικό σχήμα). Ένα μέσο γραφής/διαγραφής στιγμάτων (π.χ. μολύβι, γόμα). Στα εξειδικευμένα προγράμματα, τα εργαλεία εξειδικεύονται.	Ψαλίδι συμβολίζει τη δυνατό τητα επιλογής μέρους της εικόνας, για διαγραφή/μεταφορά/αντιγραφή. Παραλληλόγραμμα, ελλείψεις, γραμμές παίρνουν διάφορες θέσεις και διαστάσεις. Μολύβια επιτρέπουν σχεδίαση με ελεύθερο χέρι, ρολά χρωματίζουν επιφάνειες κ.λ.π.
12. Κουτί με χρώματα.	Σε ένα τμήμα της οθόνης σχεδίου, μπορεί να εμφανιστεί πίνακας με τα χρώματα που διατίθενται για επιλογή. Το επιλεγόμενο χρώμα είναι το μελάνι γραφής ή χρωματίσματος. Αντί απλών χρωμάτων, το κουτί μπορεί να περιέχει επαναλαμβανόμενα σχηματάκια (paterns).	Με το ποντίκι επιλέγω από το κουτί κόκκινο χρώμα. Επιλέγω ως εργαλείο τρίγωνο. Μια στέγη σχεδιάζεται ή γεμίζει με κόκκινο χρώμα. Αντί κόκκινο χρώμα, μπορώ να επιλέξω κεραμίδια για να γεμίσω τη στέγη ή τούβλα για τον τοίχο.
13. Παλέτα χρωμάτων. Δημιουργία νεών μορφών για γέμισμα επιφανειών (paterns). Κάναβος μεγέθυνσης.	Με ανάμιξη των βασικών χρωμάτων μπορεί να σχηματιστεί νέα απόχρωση μέσα στην παλέτα. Επάνω σε ειδικό κάναβο μπορεί να σχηματιστεί από το χρήστη, το επιθυμητό πατερν για γέμιση	Μπορώ να δημιουργήσω το χρώμα του δέρματος για να χρωματίσω σ'ένα πρόσωπο. Μπορώ να σχηματίσω πλάκες, για

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
	επιφανειών. Σε παρόμοιο κάναβο, μεγενθύνονται λεπτομέρειες του σχεδίου.	μια χωριάτικη πλακόστρωση. Μπορώ να προσθέσω λεπτομέρειες, όπως σκιές σε ένα πρόσωπο.
14. Το κεντρικό menu και τα υπό menus επιλογής ενεργειών.	Από ένα κεντρικό menu εμφανίζονται πτυσσόμενα υπό menus που περιλαμβάνουν, ομαδοποιημένες, όλες τις ενέργειες σχεδίασης, πέραν όσων γίνονται απ'το κουτί εργαλείων.	Τα επιμέρους menus εμφανίζονται, με πάτημα του ποντικιού στις επιλογές του κεντρικού menu.
15. Κατηγορίες ενεργειών (επιλογές του κεντρικού menu).	Ενα υποθετικό κεντρικό menu θα μπορούσε να περιέχει τις πιο κάτω κατηγορίες ενεργειών: Επικοινωνία με το λειτουργικό σύστημα. Δημιουργία εικόνας.	Παραδείγματα των περιεχομένων των διαφόρων υπό menus. Φορτώνω σώζω αρχεία. Καλώ παλέτα χρωμάτων.
	Μεταβολή εικόνας.	Περιστρέφω, κατοπτρίζω, μεγενθύνω κ.λ.π.
	Επιλογή γραμματων ή γραμμών.	Γράμματα τονισμένα, καλλιγραφικά, υπογραμμισμένα.
16. Γραμμές λεπτές, παχιές κ.λ.π.		Εκτυπώσεις. Εκτυπωτής, σχεδιαστικό κ.λ.π.
	Επικοινωνία με άλλα προγράμματα.	Επεξεργαστές κειμένου.

III. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

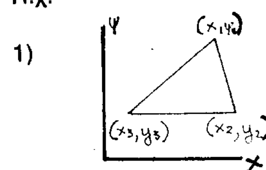
Ειδικοί σκοποί του μαθήματος στη Β' Γυμνασίου είναι να εξοικειωθούν οι μαθητές:
- Με τις παραμετρικές διαδικασίες και τη διαχείριση των τιμών των παραμέτρων.
- Με τους ένθετους βρόχους.
- Με πολικές/καρτεσιανές συντεταγμένες.
- Με τη δομή ελέγχου.
- Τις συναρτήσεις της LOGO.

ώστε στο τέλος του εξαμήνου να μπορούν να διερευνήσουν θέματα από τα μαθήματά τους, δημιουργώντας απλά εκπαιδευτικά προγράμματα και απλές ομαδικές ερευνητικές εργασίες.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
Είδη εντολών: Εντολές με ή χωρίς είσοδο. Εντολές με ή χωρίς εξαγόμενο.	Διαφορά ανάμεσα στην έξοδο από την εκτέλεση μιας εντολής (εμφάνιση στην οθόνη ή στον εκτυπωτή) και στο εξαγόμενο (π.χ. αποτέλεσμα πράξης). Το εξαγόμενο μιας εντολής μπορεί να αποτελέσει στοιχείο εισόδου για άλλη.	Φυσική/εικονική αναπαράσταση εντολών με ή χωρίς είσοδο, με ή χωρίς εξαγόμενο
Διαδικασίες με είσοδο (παράμετρο)	Αναγκαιότητα παραμέτρου, ώστε το πρόγραμμα να είναι γενικό.	Να τροποποιηθούν γνωστές διαδικασίες, ώστε να γίνουν γενικές.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
Σύνταξη διαδικασίας με είσοδο. Εκτέλεση διαδικασίας με είσοδο.	Τρόπος δήλωσης παραμέτρου στην επικεφαλίδα της διαδικασίας. Να γίνει εμφανές ότι η κλήση μιας διαδικασίας τητα να συνοδεύεται από μία τιμή για την παράμετρο, όπως συμβαίνει και με τις πρωτογενείς διαδικασίες με είσοδο. Μεταβίβαση της τιμής της παραμέτρου στον κορμό, σε κάθε θέση όπου αναφέρεται η παράμετρος αυτή. Η λειτουργία της διαδικασίας ανεξάρτητη από την επιλογή του ονόματος της παραμέτρου.	π.χ. Τετράγωνο πλευράς Α, TO SQUARE: A Εκτέλεση της διαδικασίας ώστε να γίνει εμφανής η μεταβίβαση της τιμής της παραμέτρου στον κορμό της διαδικασίας. Φυσική αναπαράσταση της μεταβίβασης της τιμής της παραμέτρου κατά την εκτέλεση της διαδικασίας. TO SQUARE :A TO SUARE :SIDE Ανεξάρτητα από την επιλογή του ονόματος της παραμέτρου, με τη SQUARE 70, θα σχηματιστεί τετράγωνο πλευράς 70.
Επέκταση έννοιας διαδικασίας.	Αναφορά στα σχετικά μηνύματα λάθους. το (+) θεωρείται και αυτό διαδικασία.	π.χ. TO HOUSE :A SQUARE :A RT 30 TRIGON :A .... END
Σημασία των ειδικών συμβόλων («) και (:) –Σημασία κενού	FORWARD, PRINT «FORWARD, PRINT, «Καλημέρα, PRINT: PLEVRA.	
–Λίστα στοιχείων. –Λειτουργία διερμηνέα (interpreter).	π.χ. PRINT (Σχεδιάζω με τη LOGO). REPEAT 1 (FD 60 RT 90).	TO SQUARE :SIDE REPEAT 4[FD :SIDE RT 90] END
Δήλωση παραμέτρων. Επιλογή των ονομάτων, ώστε να διακρίνεται εύκολα αυτό που αντιπροσωπεύουν.	Παράδειγμα: POLYG–:SIDE :N ή POLYG :PLEVRA :N, για τυχαίο κανονικό Ν–γωνο.	Εκτέλεση στο χαρτί για την παρακολούθηση της μεταβίβασης της τιμής της παραμέτρου. Φυσική αναπαράσταση.
Η σειρά με την οποία δηλώνονται οι παράμετροι στην επικεφαλίδα, καθορίζει τη σειρά με την οποία πρέπει να δοθούν οι τιμές τους κατά την κλήση.	Για πεντάγωνο πλευράς 50, πληκτρολογούμε POLYGON 50 5. Να γίνει δοκιμή με άλλη διάταξη των τιμών: POLYGON 5 50. Εκτέλεση στο χαρτί για την κατανόηση της μεταβίβασης των τιμών των παραμέτρων και της ελευθερίας στη χρήση του ονόματός τους.	Ένα δάσος από δέντρα ίδιου σχήματος, διαφορετικού μεγέθους (κλίμακα): TO DASOS :A TREE 2*:A TREE :A/3 ... END Κατασκευή ορθογωνίου με δεδομένη αναλογία

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
	Δημιουργία κύκλου, ως προσέγγιση κανονικού πολυγώνου, με την ίδια διαδικασία και κατάλληλες τιμές. POLYGON 20 30 POLYGON 1 360.	πλευρών: FD 2*:A FD 3*:A Π.χ. διαδικασία για δημιουργία σχήματος εκ περιστροφής. Σχηματική αναπαράσταση ένθετων βρόχων. π.χ.
Κλήση διαδικασίας με είσοδο μέσα από άλλη διαδικασία.	Δήλωση των παραμέτρων και στην υπερδιαδικασία. Προσεκτική επιλογή και χρήση των ονομάτων των παραμέτρων.	TO HOUSE :A SQUARE :A RT 30 TRIGON :A ... END TO SQUARE :SIDE REPEAT 4[FD :SIDE RT90] END
	Να τονισθεί η ελευθερία της επιλογής του ονόματος της μεταβλητής στον ορισμό της υποδιαδικασίας και η μεταβίβαση της τιμής της παραμέτρου κατά την εκτέλεση.	Εκτέλεση στο χαρτί για την παρακολούθηση της μεταβίβασης της τιμής της παραμέτρου. Φυσική αναπαράσταση.
Υποδιαδικασίες με χρήση γραμμικών συνδυασμών της παραμέτρου (κλίμακα).	Στην υποδιαδικασία να δηλώνεται μια γραμμική παράσταση της παραμέτρου, ώστε να γίνεται διαχείριση των δεδομένων.	π.χ. Ένα δάσος από δέντρα ίδιου σχήματος, διαφορετικού μεγέθους (κλίμακα): TO DASOS :A TREE 2*:A TREE :A/3 ... END Κατασκευή ορθογωνίου με δεδομένη αναλογία πλευρών: FD 2*:A FD 3*:A
Ενθετοι βρόχοι	Κλήση επαναληπτικής διαδικασίας μεσα από την επαναληπτική δομή μιας άλλης.	Π.χ. διαδικασία για δημιουργία σχήματος εκ περιστροφής. Σχηματική αναπαράσταση ένθετων βρόχων.
Περισσότερα επίπεδα κλήσης μιας διαδικασίας.	Μια υποδιαδικασία καλείται μέσα από άλλη υποδιαδικασία. Δημιουργία δομημένου προγράμματος με ανάλυση προβλήματος και συναρμολόγηση διαδικασιών (top down, bottom up).	Σε κάθε περίπτωση ανάλυση του προς επίλυση προβλήματος σε άλλα απλούστερα.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
	Σημασία σπονδυλωτού (modular) προγράμματος.	Να δοθούν έτοιμα προγράμματα, να τα εκτελέσουν στο χαρτί για να ανακαλύψουν αυτό που κάνουν. POS, XCOR, YCOR.
Καρτεσιανές/Πολικές συντεταγμένες.	Να κατανοήσουν ότι η μετακίνηση της χελώνας μπορεί να περιγράφεται και με τους δύο τρόπους ανάλογα με τις ανάγκες του προβλήματος. Με τις ήδη γνωστές εντολές κίνησης, το σημείο άφιξης της χελώνας προσδιορίζεται από την απόσταση που θα διανύσει, με συγκεκριμένη κλίση (πολικές συντεταγμένες). Στη LOGO προβλέπεται και μετατόπιση σε σημείο με δεδομένες καρτεσιανές συντεταγμένες.	FD, RT, SETH. SETPOS, SETX, SETY. Π.χ. 1) 2) Διερεύνηση διανυσμάτων. 3) Γραφική παράσταση της ψ=αχ+β.
Δομή ελέγχου απλή/εναλλακτική.	Σε ποιές περιπτώσεις χρησιμοποιούμε την απλή δομή (IF THEN) και σε ποιές την εναλλακτική (IF THEN ELSE). Οι λογικοί τελεστές AND, OR, NOT.	Παραδείγματα: 1) Εκτύπωση του μεγαλύτερου από δύο αριθμούς. 2) Διάταξη δύο αριθμών. 3) Μετακίνηση της χελώνας, ώστε να μεταστρέφεται, όταν φθάνει στα όρια της οθόνης, με γωνία ανάκλασης ίση με τη γωνία πρόσπτωσης.
Συναρτήσεις στη LOGO.	Να επισημανθεί ότι οι συναρτήσεις δίνουν εξαγόμενο, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως στοιχείο εισόδου άλλης διαδικασίας. Τετραγωνική ρίζα. Ημίτονο. Στρογγυλοποίηση αριθμού. RANDOM.	Ασκήσεις και προβλήματα για τη χρήση των συναρτήσεων. 1) Επίλυση δευτεροβάθμιας εξίσωσης. 2) Εύρεση ΜΚΔ. 3) Επίλυση τριγώνου. 4) Μάντεψε έναν τυχαίο αριθμό.

ΙΙ. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Εφαρμογή της μεθόδου της ατομικής εργασίας για τη μελέτη της Τεχνολογίας.

– Διερεύνηση βιβλιογραφίας και πραγματοποίηση Σεμιναρίων από τους μαθητές στην τάξη για ανάλυση των γενικών τεχνολογικών ενοτήτων: Εργαλεία και Μηχανές. Ενέργεια και Ισχύς.
Μεταφορές και Επικοινωνίες.

– Επιλογή ενότητας μελέτης από τους μαθητές.

– Επιλογή έργου από κάθε μαθητή για κατασκευή και μελέτη που ανήκει στην ενότητα που διάλεξε η τάξη:

(Ο κάθε μαθητής θα κατασκευάσει ένα ομοίωμα πραγματικού αντικειμένου με τη χρήση διαθέσιμων εργαλείων και υλικών, εφαρμόζοντας κατασκευαστικά σχέδια που έχουν συνταχθεί από τον ίδιο και εγκριθεί από τον καθηγητή).

– Έρευνα βιβλιογραφίας και συλλογή από το τεχνολογικό περιβάλλον στοιχείων που κρίνει ο μαθητής ως απαραίτητα για την κατασκευή του έργου που έχει επιλέξει. Ο κάθε μαθητής αξιοποιεί βιβλιοθήκες, διαφημιστικά – πληροφορικά έντυπα, γνώσεις από άλλα μαθήματα και γενικά όλες τις πηγές πληροφόρησης που έχει στη διάθεσή του.

– Ταξινόμηση της πληροφόρησης από τους ίδιους τους μαθητές και καθορισμός απαιτούμενων εργαλείων και υλικών για την κατασκευή, με τη βοήθεια του καθηγητή διοργάνωση σεμιναρίων από τους μαθητές και παρουσίαση του προγραμματισμού εργασίας τους για την κατασκευή του έργου που έχει αναλάβει ο καθένας.

– Κατασκευή του ατομικού έργου από τον κάθε μαθητή.

– Συγγραφή εργασίας από τον κάθε μαθητή σχετικά με το έργο που έχει αναλάβει και παρουσίασή της προοδευτικά σε σεμινάρια στην τάξη. Η γραπτή εργασία θα περιλαμβάνει τα εξής:

– ανάλυση της γενικής τεχνολογικής ενότητας που ανήκει η κατασκευή, τεχνικά–κατασκευαστικά σχέδια του θέματος που διάλεξε ο μαθητής, περιγραφή της διαδικασίας που ακολούθησε για τη μελέτη και κατασκευή του θέματος, ανάλυση των οικονομικών, κοινωνικών, γεωγραφικών και πολιτιστικών παραμέτρων που επηρέασαν την εξέλιξη του συγκεκριμένου θέματος και αναφορά στα διάφορα στάδια εξέλιξής του, ανάλυση των αναγκών που εξυπηρετεί, συσχέτιση με τα επιστημονικά στοιχεία και τις θεωρίες που αξιοποιούνται στο συγκεκριμένο τεχνολογικό προϊόν, επιμέτριση και εκτίμηση του κόστους της κατασκευής, κατάλογος εργαλείων και υλικών που χρησιμοποίησε ο μαθητής, βιβλία και πηγές πληροφόρησης που έλαβε υπόψη του.

– Παρουσίαση από τον κάθε μαθητή της κατασκευής και της μελέτης του σε τελικό σεμινάριο στην τάξη.

– Επανάληψη της διαδικασίας για τις άλλες δύο τεχνολογικές ενότητες.

– Διοργάνωση έκθεσης και παρουσίαση των έργων και των γραπτών εργασιών στην Κοινότητα του Σχολείου.

Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

– Ανάλυση από τον καθηγητή και τους μαθητές με την αξιοποίηση διαθέσιμης βιβλιογραφίας του τρόπου ανάγνωσης μίας βιομηχανικής παραγωγικής μονάδας. Παράδειγμα οργανογράμματος, τμήματα από τα οποία αποτελείται και αρμοδιότητες κάθε τμήματος. Ανάλυση του συντονισμού που απαιτείται μεταξύ των τμημάτων.

– Συγκρότηση ομάδων εργασίας από τους μαθητές. Επιλογή από κάθε ομάδα βιομηχανίας για κατασκευή και μελέτη.

– Επιλογή αρμοδιοτήτων από τον κάθε μαθητή της κάθε ομάδας αντίστοιχων με τις αρμοδιότητες των στελεχών μιας πραγματικής βιομηχανίας (Γενικός Δ/ντής, Δ/ντής Δημοσίων Σχέσεων, Δ/ντής Ερευνών, Δ/ντής Παραγωγής, Δ/ντής Ποιοτικού Ελέγχου, Δ/ντής Προσωπικού, Δ/ντής Έρευνας Αγοράς (Μαρκετινγ) Δ/ντής Οικονομικών, Δ/ντής Σχεδίασης Προϊόντων, Μηχανικός Παραγωγής, Δ/ντής Εκπαίδευσης, Δ/ντής Ασφαλείας, Δ/ντής Προμηθειών).

– Συλλογή και παρουσίαση σε σεμινάρια από τον κάθε μαθητή πληροφοριών σχετικά με την αρμοδιότητα που έχει αναλάβει στη βιομηχανία που έχει επιλέξει η ομάδα εργασίας στην οποία ανήκει. Αξιοποίηση των διαθέσιμων πηγών πληροφόρησης του τεχνολογικού περιβάλλοντος.

– Οργάνωση της πληροφόρησης. Σύνταξη από κάθε ομάδα κατασκευαστικού σχεδίου του ομοιώματος της βιομηχανίας που έχει επιλέξει. Συνεισφορά του κάθε μαθητή σε συνάρτηση με την αρμοδιότητα που έχει αναλάβει.

– Επιλογή υλικών και εργαλείων για την κατασκευή μικρογραφίας της κάθε βιομηχανίας από κάθε ομάδα μαθητών.

– Κατασκευή, με τη συμμετοχή όλων των μελών της κάθε ομάδας, της μικρογραφίας της βιομηχανίας την οποία έχουν επιλέξει.

– Συγγραφή εργασιών από τον κάθε μαθητή, παράλληλα με τις κατασκευαστικές δραστηριότητες σχετικά με τις αρμοδιότητες που έχει αναλάβει στη βιομηχανία που έχει επιλέξει η ομάδατου. Οι γραπτές εργασίες παρουσιάζονται προοδευτικά σε σεμινάρια που οργανώνουν οι μαθητές στην τάξη. Οι γραπτές εργασίες των μαθητών μιας ομάδας θα πρέπει να αποτελούν ένα ενιαίο αρμονικό σύνολο, εκφράζοντας την απαίτηση για συντονισμό των διαφόρων τμημάτων σε μια βιομηχανία.

– Παρουσίαση των γραπτών εργασιών και των κατασκευών όλων των ομάδων σε τελικό σεμινάριο στην τάξη.

– Επανάληψη της εκπαιδευτικής διαδικασίας για τη μελέτη μιας δεύτερης βιομηχανίας από κάθε ομάδα μαθητών.

– Διοργάνωση εκθέσεων από τους μαθητές με τη βοήθεια του καθηγητή όπου θα παρουσιασθούν στη Σχολική Κοινότητα οι κατασκευές και οι γραπτές εργασίες των μαθητών.

– Αξιολόγηση των μαθητών με κριτήρια την απόδοσή τους σε κάθε δραστηριότητα στην τάξη (γραπτή εργασία, κατασκευή, παρουσιάσεις σε σεμινάρια, συμμετοχή σε συζητήσεις κλπ.)

Άρθρο 2

Οι γενικοί και ειδικοί στόχοι καθώς και η διδακτέα ύλη του μαθήματος της Γερμανικής γλώσσας στις Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξης Γυμνασίου ορίζονται ως εξής:

ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ένας από τους κύριους στόχους είναι να συντελέσει στην ανάπτυξη της γενικής επικοινωνιακής ικανότητας του μαθητή. Το μάθημα της γερμανικής γλώσσας – όπως και τα άλλα μαθήματα – εξοικειώνει τον μαθητή με τις μεθόδους εργασίας που πρέπει να ακολουθεί και τον βοηθάει να αναπτύσσει στρατηγικές μάθησης και τρόπους λύσης προβλημάτων. Μ΄αυτόν τον τρόπο η διδασκαλία της γερμανικής γλώσσας συμβάλλει στο να αποκτούν οι μαθητές ικανότητες που τις χρησιμοποιούν και στα άλλα μαθή-

ματα και τους δίνει την δυνατότητα να τις αξιοποιούν και εκτός σχολείου, π.χ. στις σπουδές τους και αργότερα στο επάγγελμά τους.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. ΠΕΔΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΓΛΩΣΣΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Ανώτατος ειδικός διδακτικός στόχος είναι η απόκτηση της επικοινωνιακής ικανότητας στη γερμανική γλώσσα. Η ικανότητα αυτή περιλαμβάνει τις:
- αποδεκτικές δεξιότητες (πρόσληψη πληροφοριών: ακουστική, οπτικο - ακουστική και αναγνωστική κατανόηση)
- παραγωγικές δεξιότητες (μετάδοση πληροφοριών: ομιλία, γραφή)
- δεξιότητες που στηρίζονται στο διάλογο και την αλληλεπίδραση (άμεση προφορική ανταλλαγή πληροφοριών μ' ένα ή περισσότερους συνομιλητές).

2. ΕΙΔΙΚΟΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

2.1. Ανταλλαγή πληροφοριών: πραγματική και τεχνητή αλληλεπίδραση

Α' ΤΑΞΗ

Στο τέλος της Α' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση:
- να κατανοούν απλές οδηγίες του καθηγητή ή των συμμαθητών τους και να ανταποκρίνονται ανάλογα με γλωσσικά ή μη γλωσσικά μέσα,
- να ανταποκρίνονται απλά και ανάλογα με το επιπεδό τους σ'ότι λέγεται στα πλαίσια ενός γνωστού θέματος (η δραστηριότητα μπορεί να καθοδηγείται με γλωσσικά μέσα που δίνονται ή με εικόνες),
- να ανταποκρίνονται ανάλογα με το επίπεδό τους σε ό,τι βλέπουν, ακούν ή διαβάζουν (Das ist prima! / Warum?),
- να οργανώνουν ένα σύντομο διάλογο που άκουσαν και στον οποίο έχουν κάνει ασκήσεις και να μπορούν να τον παραλάσσουν με απλά γλωσσικά μέσα που τους έχουν δοθεί.

Β' ΤΑΞΗ

Οι διδακτικοί στόχοι της Α' τάξης παραμένουν και διευρύνονται.

Έτσι στο τέλος της Β' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει πλέον να είναι σε θέση:
- να κατανοούν τις πιο συνήθεις εκφράσεις (οδηγίες, ερωτήσεις κ.λ.π.) οι οποίες αφορούν στην οργάνωση και διεξαγωγή του μαθήματος. Θα πρέπει ακόμη να αρχίζουν να χρησιμοποιούν οι ίδιοι στα γερμανικά τις πιό συχνές εκφράσεις της καθημερινής γλώσσας του μαθήματος.
- να ανταποκρίνονται αυθόρμητα και με απλά γλωσσικά μέσα σε κάτι που είδαν, άκουσαν ή διάβασαν
- να κάνουν απλούς διαλόγους σχετικά με τον εαυτό τους, τις εντυπώσεις τους ή σχετικά με κάτι το οποίο έζησαν.
- να μιμούνται απλούς διαλόγους (π.χ. παιχνίδια ρόλων).
- να παραλλάσουν, να οργανώνουν διαλόγους με την βοήθεια γλωσσικών μέσων, τα οποία τους έχουν δοθεί ή έχουν επεξεργαστεί μόνοι τους.

Γ' Τάξη

Οι διδακτικοί στόχοι της Β' τάξης παραμένουν και διευρύνονται.

Ετσι στο τέλος της Γ' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση:
- να κατανοούν την καθημερινή γλώσσα, η οποία χρησιμοποιείται στο μάθημα και να την χρησιμοποιούν και οι ίδιοι όσο γίνεται καλύτερα.
- να κάνουν σύντομες συζητήσεις στα γερμανικά χρησιμοποιώντας απλά γλωσσικά μέσα και παράλληλα να πραγματώνουν βασικές γλωσσικές πράξεις, που προκύπτουν από αλληλεπίδραση, όπως «zustimmen, widersprechen, nachfragen, um etwas bitten, sich in ein Gesprach einmischen, sich informieren, Vermutun gen/Meinungen/Zweifel ausdrucken und auf die Vermutun gen/Meinungen anderer spontan reagieren».
- να προετοιμάζουν και να παρουσιάζουν απλά και σύντομα παιχνίδια ρόλων και προσποιήσεις στο πλαίσιο ήδη γνωστών θεμάτων και καταστάσεων.
- να έχουν γενική εποπτεία του επικοινωνιακού χώρου - «Ποιός επικοινωνεί με ποιόν σε ποιά κατάσταση με ποιά πρόθεση και για ποιό θέμα» - και να το αξιοποιούν αυτό για την κατανόηση του κειμένου. Έτσι θα πρέπει να μπορούν να ταυτίσουν τους ομιλητές με τους ρόλους τους και να διακρίνουν τη σχέση μεταξύ των συνομιλητών (φίλοι/γνωστοί/ξένοι - σχέση ισότιμη/ σχέση ιεραρχική). Η σωστή ερμηνεία τέτοιων παραγόντων είναι συχνά απαραίτητη για την κατανόηση κειμένων.
- να ερμηνεύουν το οπτικό ή το ακουστικό περιβάλλον ενός κειμένου (τον τρόπο που είναι τυπωμένο, τα σημεία στα οποία δίνεται έμφαση, εικόνες, τον χωρισμό ενοτήτων όπου και όπως αυτός διακρίνεται. Σε κείμενα προφορικού λόγου να διακρίνουν τον αριθμό των ομιλητών, τον τόνο της φωνής, εξωτερικούς θορύβους.
- να ενεργοποιούν γνώσεις που ήδη υπάρχουν (»Τι περιμένω από ένα κείμενο με τον τίτλο Χ;», «Τι ξέρω γι'αυτό το θέμα;»), να διατυπώνουν υποθέσεις για ένα κείμενο και να τις ελέγχουν (»Πιθανόν το κείμενο να λέει, ότι ...).
- να αναγνωρίζουν την δομή ενός κειμένου με βάση στοιχεία του περιεχομένου, στοιχεία λογικά και στοιχεία που αποτελούν τους συνδετικούς κρίκους του κειμένου.
- να αξιοποιούν τα γλωσσικά συμφραζόμενα, τις καταστάσεις και τους θεματικούς συσχετισμούς, ώστε να κατανοούν άγνωστες λέξεις, εκφράσεις και ιδιωματισμούς.
- να χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους για τις κανονικότητες της παραγωγής λέξεων, για να κατανοήσουν καινούργιες λέξεις (π.χ. «Umweltkatastrophe»).
- να διακρίνουν τις ορθογραφικές ιδιαιτερότητες και τις ιδιαιτερότητες επιτονισμού και να κατανοούν τη σημασία τους (γραφή με κεφαλαία, σημεία στίξης σε γραπτά κείμενα, διαλείμματα, επιτονισμός κ.λ.π. στον προφορικό λόγο).

2.2 Πρόσληψη πληροφοριών: προφορικός λόγος

Α' ΤΑΞΗ

Στο τέλος της Α' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν συνολικά ή επιλεκτικά κείμενα διάρκειας το πολύ 1 λεπτού, που περιέχουν διαλόγους ή μονολόγους με ήδη γνωστά θέματα. Τα κείμενα δεν θα πρέπει να περιέχουν πολλές και πολύπλοκες πληροφορίες και καθόλου άγνωστες λέξεις. Η ταχύτητα του λόγου θα πρέπει να είναι η κανονική, όχι ιδιαίτερα υψηλή, και η προφορά να μην έχει στοιχεία διαλέκτου.

Β' ΤΑΞΗ

Στο τέλος της Β' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν συνολικά ή επιλεκτικά κείμενα διάρκειας το πολύ 2-3 λεπτών που περιέχουν διαλόγους ή μονολόγους με σχεδόν γνωστά θέματα. Τα κείμενα δεν θα πρέπει να περιέχουν πολλές και πολύπλοκες πληροφορίες, ενώ οι ελάχιστες άγνωστες λέξεις να μην επηρεάζουν την κατανόηση. Η ταχύτητα του λόγου θα πρέπει να είναι η κανονική, όχι ιδιαίτερα υψηλή, και η προφορά να μην έχει στοιχεία διαλέκτου.

Γ' ΤΑΞΗ

Στο τέλος της Γ' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν συνολικά ή επιλεκτικά κείμενα διάρκειας το πολύ 5 λεπτών που περιέχουν διαλόγους ή μονολόγους σχετικά με θέματα, τα οποία έχουν σχέση με τις εμπειρίες τους. Τα κείμενα δεν θα πρέπει να περιέχουν πολλές και πολύπλοκες πληροφορίες και να έχουν λίγες άγνωστες λέξεις, των οποίων η σημασία θα συνεπάγεται απο τα συμφραζόμενα. Η ταχύτητα του λόγου θα πρέπει να είναι η κανονική, όχι ιδιαίτερα υψηλή, και η προφορά να μην έχει στοιχεία διαλέκτου.

Πρόσληψη πληροφοριών: γραπτός λόγος

Α' ΤΑΞΗ

Στο τέλος της Α' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν συνολικά ή επιλεκτικά κείμενα το πολύ 200 λέξεων με θέματα τα οποία έχουν σχέση με τις εμπειρίες τους.

Τα κείμενα μπορούν να περιέχουν ελάχιστες άγνωστες λέξεις, οι οποίες δεν θα επηρεάζουν την κατανόηση.

Β' ΤΑΞΗ

Στο τέλος της Β' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν συνολικά ή επιλεκτικά κείμενα το πολύ 300-400 λέξεων με θέματα, τα οποία έχουν σχέση με τις εμπειρίες τους. Τα κείμενα μπορούν να περιέχουν ελάχιστες άγνωστες λέξεις, οι οποίες δεν θα επηρεάζουν την κατανόηση και των οποίων η σημασία συνεπάγεται από τα συμφραζόμενα.

Γ' ΤΑΞΗ

Στο τέλος της Γ' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν συνολικά ή επιλεκτικά κείμενα το πολύ 500 λέξεων με θέματα, τα οποία έχουν σχέση με τις εμπειρίες τους.

Τα κείμενα μπορούν να περιέχουν ελάχιστες άγνωστες λέξεις, οι οποίες δεν θα επηρεάζουν την κατανόηση και των οποίων η σημασία συνεπάγεται από τα συμφραζόμενα.

2.3. Μεταβίβαση Πληροφοριών: προφορικός και γραπτός λόγος.

Α' ΤΑΞΗ

Στο τέλος της Α' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση

– να μεταφέρουν λέξεις ή μικρές προτάσεις από την τυπογραφική σε καλλιγραφική γραφή,

– να ταξινομούν (δηλ. να παράγουν ένα κείμενο) από ένα σύνολο μικρών μεμονωμένων προτάσεων, οι οποίες περιέχουν γνωστές λέξεις, και να το αντιγράφουν ή να το διαβάζουν δυνατά,

– να εκφράζονται ανάλογα με το επίπεδό τους με απλά γλωσσικά μέσα προφορικά (με κατανοητή προφορά) ή γραπτά (όσο γίνεται πιο σωστά ορθογραφικά) στα πλαίσια ενός θέματος, στο οποίο έχουν ασκηθεί (να επαναδιηγούνται απλά γεγονότα, να δίνουν πληροφορίες για τον εαυτό τους). Ο,τι λένε ή γράφουν οι μαθητές, μπορεί να καθοδηγείται με εικόνες ή γλωσσικά στοιχεία, που τους έχουν δοθεί.

Β' ΤΑΞΗ

Οι διδακτικοί στόχοι της Α' τάξης παραμένουν και διευρύνονται.

Ετσι στο τέλος της Β' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι ακόμη σε θέση:

– να μετασχηματίζουν απλά είδη κειμένων (π.χ. να συμπληρώνουν κενά διαλόγων με βάση ένα μικρό κείμενο που διάβασαν),

– να γράφουν απλά σύντομα κείμενα (π.χ. να κλείνουν ένα ραντεβού, να γράφουν μιά σύντομη κάρτα),

– στον προφορικό λόγο και ανάλογα με το επίπεδό τους

– να εκφράζονται για απλά γεγονότα της καθημερινής σχολικής ζωής,

– να μιλούν με λίγες προτάσεις για τον εαυτό τους,

– να επαναδιηγούνται με την βοήθεια ενός σκελετού εικόνων ή λέξεων απλές πράξεις στα πλαίσια μίας θεματικής περιοχής, στην οποία έχουν εξασκηθεί.

Γ' ΤΑΞΗ

ΟΜΙΛΙΑ: Οι διδακτικοί στόχοι της Β' τάξης παραμένουν και διευρύνονται. Ετσι στο τέλος του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέθη:

– να αναπαράγουν με τη βοήθεια βασικών λέξεων ή ελεύθερα και με λογικό ειρμό απλά γεγονότα, που διάβασαν, είδαν, άκουσαν ή έζησαν,

– να εκφράζονται μ'απλά λόγια και με λογικό ειρμό για τον εαυτό τους και τον περιβάλλον τους (π.χ. Ich bin ... ich habe ... Gern mache ich ... Ich kann auch gut ...).

ΓΡΑΦΗ: Οι διδακτικοί στόχοι της Β' τάξης παραμένουν και διευρύνονται. Ετσι στο τέλος της Γ' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

– να παράγουν καθοδηγημένα απλά μικρά κείμενα

– να εκφράζονται γραπτά πιο ελεύθερα χρησιμοποιώντας τα περιορισμένα γλωσσικά μέσα, που κατέχουν (να δίνουν ραντεβού, να γράφουν στοιχειώδεις σημειώσεις ημερολογίου, να συμπληρώνουν διαλόγους σε Comics, κ.λ.π.),

– να κρατούν σημειώσεις για απλά περιστατικά και να δουλεύουν με τις βασικές λέξεις (π.χ. σκελετό λέξεων).

2.4. Η αισθητική πλευρά της γλώσσας

Α' ΤΑΞΗ

Στο τέλος της Α' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

– να διαβάζουν δυνατά σύντομους στίχους και ποιήματα και να τους αλλάζουν μορφή με βάση γλωσσικά μέσα, που τους έχουν δοθεί ή έχουν δουλέψει μόνοι τους,

– να ταξινομούν με βάση το περιεχόμενο μεμονωμένους στίχους ή προτάσεις από γνωστά ή άγνωστα ποιήματα ή τραγούδια, που τους έχουν δοθεί

– να βρίσκουν τις αντιστοιχίες ανάμεσα σε εικόνες και σε ιστορίες, στίχους προτάσεις και να τους αλλάζουν μορφή με βάση γλωσσικά μέσα, που τους έχουν δοθεί ή έχουν δουλέψει μόνοι τους.

Β' ΤΑΞΗ

Οι διδακτικοί στόχοι της Α' Τάξης παραμένουν και διευρύνονται.

Έτσι στο τέλος της Β' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι ακόμη σε θέση:

– να επαναδιηγούνται απλές ιστορίες και να τους αλλάζουν μορφή με βάση γλωσσικά μέσα, που τους έχουν δοθεί ή έχουν δουλέψει μόνοι τους (π.χ. να αλλάζουν το τέλος),

– να γράφουν παράλληλα μικρά ποιήματα ή απλές ιστορίες με βάση γλωσσικά μέσα, που τους έχουν δοθεί,

– να βρίσκουν τις αντιστοιχίες ανάμεσα σε εικόνες και ιστορίες.

Γ' ΤΑΞΗ

Οι διδακτικοί στόχοι της Β'τάξης παραμένουν και διευρύνονται.

Έτσι στο τέλος του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι ακόμη σε θέση:

– να κατανοούν απλές ιστορίες, διηγήματα και παραμύθια, να τα διαβάζουν δυνατά και να τα συζητούν,

– να αλλάζουν μορφή σε μικρά κείμενα, π.χ. στίχους, τραγούδια, πεζά κείμενα και να μπορούν να τα παίζουν (π.χ. να μετατρέψουν ένα μικρό διήγημα σε διάλογο ή να γράψουν παράλληλα ένα κείμενο,

– να συμπληρώσουν ή να γράψουν απλά κείμενα έως το τέλος.

2.5 Μετάφραση

Η μετάφραση παίζει σε σχέση με τα άλλα πεδία επικοινωνίας δευτερεύοντα ρόλο. Θα πρέπει να γίνονται μεταφραστικές ασκήσεις, όταν ήδη έχουν αποκτηθεί κάποιες βάσεις στη γλώσσα (όχι πριν το δεύτερο) και μάλιστα σε συγκριτική βάση, όταν πρόκειται για δύσκολα γλωσσικά φαινόμενα. Τέτοιες ασκήσεις θα πρέπει να εντάσσονται σε τεχνητές καταστάσεις επικοινωνίας. Δεν πρέπει με κανένα τρόπο να χρησιμοποιηθεί αυτό το πεδίο επικοινωνίας περισσότερο από όσο χρειάζεται, π.χ. αδικαιολόγητη χρήση της μητρικής γλώσσας, όταν μελετώνται κείμενα, ή για την καθημερινή επικοινωνία στο μάθημα.

Οι μαθητές θα πρέπει στο τέλος του Γυμνασίου να είναι σε θέση να μεταφράζουν στα πλαίσια πάντα μιας απλής προφορικής επικοινωνίας.

Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται τόσο να είναι τα γερμανικά μορφολογικά σωστά όσο κατανοητά.

Παράρτημα 1: Λεκτικές πράξεις

Για τις λεκτικές πράξεις που παρατίθενται παρακάτω χρειάζονται γλωσσικά μέσα, στα οποία οι μαθητές θα πρέπει να έχουν ασκηθεί στο μάθημα των γερμανικών στο Γυμνάσιο. Δεν ακολουθεί ολοκληρωμένος κατάλογος γλωσσικών μέσων αλλά παραδείγματα. Ο κατάλογος των λεκτικών πράξεων πρέπει να είναι ανάλογος με θέματα και καταστάσεις του μαθήματος και να συμπληρώνεται από το διδακτικό βιβλίο. Η κατανομή των λεκτικών πράξεων ανά διδακτικό έτος πρέπει να γίνεται ανάλογα με τις ανάγκες του μαθήματος ή του διδακτικού βιβλίου.

SPRECHHANDLUNG	REDEMITTEL FUR DEN UNTERRICHT (BEISPIELE)	REDEMITTEL FUR ANDERE SITUATIONEN (BEISPIELE)
SOZIALE KONTAKTE		
SICH SELBST UND ANDERE VORSTELLEN	Ich bin Maria. Das ist Klaus. Mein Name ist ...	
NAME, ALTER UND HERKUNFT ERFRAGEN	Wie heisst du? Wie alt bist du? Woher kommst du? Ich bin ... alt Ich komme aus...	
SICH BEGRUESSEN UND VERABSCHIEDEN	Guten Tag! / Hallo! Tschuess! / Auf Wiedersehen!	
NACH DEM BEFINDEN FRAGEN UND DARAUF REAGIEREN	Wie gehts? Gut! / Danke, ...	
SICH ENTSCHULDIGEN UND DARAUF REAGIEREN	Das tut mir leid! Ist schoen gut!	
GESPRAECHSABLAUF SICHERN		
JDN. UNTERBRECHEN/UMS WORT BITTEN	Ich habe (noch) eine Frage.	
UM AUSDRUCKSHILFE BITTEN/DEUTSCHE BEZEICHNUNG ERFRAGEN/NENNEN	Was ist καρέκλα; Wie heisst das auf deutsch? Das heisst ...	
NACHFRAGEN, UM WIEDERHOLUNG BITTEN	Wie bitte? Noch einmal bitte!	
VERSTEHEN/NICHTVERSTEHEN SIGNALISIEREN	Klar! Das verstehe ich nicht!	
NICHTWISSEN AUSDRUECKEN	Das weiss ich nicht.	

MITTEILUNG		
IDENTIFIZIEREN, BENENNEN	Das heisst «Buch».	Das ist ein Turbo.
BESITZ/ZUGEHOERIGKEIT AUSDRUECKEN	Das ist mein Buch/ Bleistift!	Das ist mein Vater.
HANDLUNGEN BESCHREIBEN	Panos stoert mich!	Maria geht ins Kino.
PERSONEN BESCHREIBEN UND CHARAKTERISIEREN		Sie hat blaue Augen. Sie ist gross. Ihr Haar ist blond.
KOERPERTEILE BENENNEN.		
GEGENSTAENDE BESCHREIBEN UND CHARAKTERISIEREN	Mein Bleistift ist rot. Deine Schultasche ist ziemlich gross.	Das Auto ist toll. Das sind neue Jeans.
SCHULFAECHER BENENNEN	Ich habe Deutsch und Mathe im Frondistirio.	
UEBER STUNDENPLAN SPRECHEN	Donnerstags haben wir Deutsch.	
UEBER SPORTARTEN, HOBBYS SPRECHEN		Ich spiele Fussball.
PREISE ERFRAGEN UND NENNEN		Was kostet...? Wie teuer ist Das kostet...?
RECHNEN		4 plus 7 ist 11
BEDINGUNGEN UND FOLGERUNGEN AUSDRUECKEN	Wenn du mir nicht hilfst,kann ich das nicht.	Wenn ich Zeit habe, gehe ich ins Kino.
BEGRUENDEN	Ich habe die Hausaufgaben nicht gemacht, weil ich krank war.	Er traegt Jeans,da die in Mode sind.
STELLUNGNAHME		
VERSICHERN/BESTAETIGEN	Ja, das stimmt! Das ist richtig!	
VERNEINEN, NEGATIV BEURTEILEN	Nein! Das stimmt nicht! Das ist falsch!	
ZUSTIMMEN, ABLEHNEN	Ja, das geht. Nein, da kann ich nicht.	
GLAUBEN/UEBERZEUGUNG AUSDRUECKEN	Ich glaube,Sie haben einen Fehler gemacht.	Ich bin sicher, dass sie heute kommt.
VERMUTUNG AUSDRUECKEN	Vielleicht dauert das laenger?	Sie bringt bestimmt Schallplaten mit.
GEFUEHLE/STIMMUNGEN/GEFALLEN		
GEFALLEN/MISSFALLEN AUSDRUECKEN	Was? Schon wieder Grammatik? Prima!/Gut!	Das Buch ist gut/ finde ich spannend. Musaka mag ich!
BEWERTEN/KOMMENTIEREN	Die Uebung ist doch leicht!	Ich finde, dass das Buch sehr teuer ist.
VERGLEICHEN	Der Text ist schwerer als der erste.	Maria ist kleiner als Klaus.
VORLIEBEN AUSDRUECKEN	Ich mag diese Uebungen am liebsten.	Ich finde Basketball besser!
BEFINDLICHKEIT AUSDRUECKEN	Wir sind schon muede.	
BEDAUERN AUSDRUECKEN	Das tut mir leid.	
HOFFNUNG AUSDRUECKEN	Hoffentlich ist der Text nicht so schwer.	Hoffentlich darf ich kommen.!
INTENTIONEN		
UM ERLAUBNIS BITTEN	Kann ich das Fenster aufmachen?	Darf ich ins Kino gehen?
GEBOTE/VERBOTE	Hier sollen wir schreiben. Das duerfen wir nicht.	Hier musst du warten. Heute abend darf ich nicht ausgehen.
WUNSCH/ABSICHT AEUSSERN, NACH WUNSCH/ABSICHT FRAGEN	Ich moechte (zuerst) lesen. Willst du anfangen?	Ich moechte Fussball spielen. Willst du mitkommen?
IRREALE AUSSAGEN	Wenn wir frei haetten, koennten wir einen Ausflug machen.	Wenn ich Millionaer waere,haette ich viel Geld.

ZEITLICHE EINORDNUNG		
UHRZEIT ERFRAGEN UND NENNEN	Wie spaet ist es? Es ist ... Uhr.	
TERMINVORSCHLAEGE MACHEN	Koennen wir den Test auch am Montag schreiben?	Gehen wir am Samstag schwimmen?
VORGANG/TATBESTAND NACH DER ZEIT EINORDNEN	Wir schreiben den Test schon morgen.	Wann kommst du? Ich komme morgen.
NACH VERGANGENEM FRAGEN	Haben Sie den Test korrigiert?	Was hast du gestern nachmittag gemacht?
UEBER VERGANGENES BERICHTEN	Wir haben einen Ausflug gemacht.	
UBER VORGAENGE IN IHRER ZEITLICHEN REIHENFOLGE BERICHTEN	Zuerst sind wir nach Patras gefahren... ... zum Schluss	
RAEUMLICHE EINORDNUNG		
EINEN TATBESTAND NACH DEM ORT EINORDNEN	Wo ist dein Buch? Da ist es.	Wo ist Klaus? Er ist hier.
NACH DEM WEG FRAGEN, DEN WEG BESCHREIBEN		Wo ist ...? Wie komme ich ...? Hier geradeaus. Da drueben links.
MODALITAT		
FAEHIGKEIT/MOEGLICHKEIT AUSDRUECKEN	Ich kann das. Verstehst du das?	Kannst du schwimmen? Ich kann Geige spielen
NOTWENDIGKEIT AUSDRUEKEN	Muss das jetzt sein?	Ich muss heute endlich mal was lernen.

Παράρτημα 2: Γραμματική

Οι γραμματικές δομές, οι οποίες παρατίθενται παρακάτω, αποτελούν την διδακτέα ύλη και για τις τρεις τάξεις του Γυμνασίου. Ο τρόπος που θα κατανεμηθούν αυτές κατά τάξη δεν είναι υποχρεωτικός. Στο μάθημα ανάλογα με το διδακτικό βιβλίο μπορεί να υπάρχουν αποκλίσεις από αυτόν. Ο κατάλογος μπορεί να διευρυνθεί λίγο, αν αυτό κριθεί απαραίτητο.

Α΄ ΤΑΞΗ

SATZTYPEN

Aussagesatz: – Subjekt-Erststellung (Rudi kommt)
– Inversionsstellung (Da ist Erika)
– Satzklammer bei trennbaren Verben (Sie steht morgens immer um 7 Uhr auf).

Fragesatz: – Satzfrage (Kommst du heute?) – W-Frage (Was machen wir?) – Alternativfrage mit oder (Moechtest du Tee oder Milch?) – Satzklammer bei trennbaren Verben (Steht sie morgens immer um 7 Uhr auf?) – Ausrufe satz: – Komm bitte! – – Satzwoerter: – Danke!

SATZBAUPLAENE

V + Enom Hans lacht

V + Enom+EAkk Monika kennt Beate

V + Enom+ESit Peter ist im Schwimmbad – «WO»

V + Enom+ESub Herr Klein ist unser Lehrer – «Praedikatsnomen»

V + Enom+EQual Maria ist krank – «praedikatives Adjektiv»

V + Enom+EDir Sofia kommt aus Griechenland – «WOHER»

ERGAENZUNGEN

– Nominativergaenzung als Eigenname (Peter kommt), Nominale Gruppe (Das Kind spielt) und Pronomen (Ich kann nicht) – Akkusativergaenzung als Eig enname (Wir fragen Marianne), Nominale Gruppe (Lisa malt das Bild) und Pronomen es/sie (Wir fragen sie) – Situativergaenzung als Praeposition ale Gruppe (Der Hund ist im Garten) und Ortsadverb (Der Papagei ist hier) – Direktionalergaenzung (WOHER) mit «aus + Staedte–/Laendername» (Kurt kommt aus Hamburg) – Qualitativergaenzung als Adjektiv (Das Mofa ist rot) – Subsumptivergaenzung als Nominale Gruppe (Mein Vater ist Lehrer)

ANGABEN

– ORT: als Praepositionale Gruppe (Im Institut lernen wir Deutsch) und als Adverb (Schreib hier)

– ZEIT: als Praepositionale Gruppe bei Monatsnamen, Jahreszeiten, Tageszeiten und Wochentagen (Im August/Sommer fahren wir nach Skopelos / Am Morgen/Montag feiern wir)), als Adverb (Morgen fahren wir weg) und bei der Uhrzeit (umgangssprach lich «um halb vier»)

– ART/WEISE: mit (Ich gehe mit Martin spazieren), Maria lacht laut, Sie rennt so/sehr schnell.

ATTRIBUTE DES NOMENS

– Praepositionale Gruppe (Pommes frites mit Ketchup)
– Apposition (meine Freundin Sabine)
– Praepositionale Gruppe mit pro (fuenf Mal pro Woche)

VERBEN

– sein/haben: alle Personalformen im Praesens Indikativ

– regelmaessige Verben: alle Personalformen im Praesens Indikat. / Imperativ 2. Pers. Sing. und Plur. (Komm mit! / Komm mit!)

– trennbare Verben (Komm mit)

MODALVERBEN
Koennen / wollen / muessen als Vollverb in allen Personalformen im Praes ens Indikativ (Sie will kuchen / Ich kann nicht)
NOMEN
Nominativ/Akkusativ Singular und Plural von regelmaessigen Nomen
ARTIKELWOERTER – definit: – Nominativ/Akkusativ mask./fem./neutr. Sing. (der/die/das/den)
– Nominativ/Akkusativ Plural (die)
– indefinit: – Nominativ/Akkusativ Singular von ein, kein (ein/keine...)
– Nominativ/Akkusativ Plural (O – ohne Artikel)
– possessiv: – Nominat./Akkusat. Sing. und Plür. mein/dein/seine/deine/ihren...)
PRONOMEN
– Frage: wer / was / wie / wo / woher / wann / wieviel / wie oft wie lange
– Person.: alle Personalformen im Nominativ, sie/es auch im Akku sativ – indefin.: alle im Nominativ und Akkusativ (Alle sind da)
– demonstr.: der/die/das (Die ist schoen)
PRAEPOSITIONEN
– in + Ort (in Hamburg / im Garten)
– aus (aus Deutschland)
– von (possessivisch
– der Vater von Martha)
– um + Uhrzeit (umgangssprachlich
– um halb fuenf)
– im + Monat/Jahreszeit (im Mai/Sommer)
– am + Wochentag (am Montag) – pro (pro Stunde)
KONNEKTOREN, nebengeordnet
und, aber, oder
NEGATION
nicht, nein
ZAHLEN von 1 bis 500

B' ΤΑΞΗ
Die grammatikalischen Strukturen den 1.Klasse werden wiederaufgenommen und allmaelich erweitert. Zusaetzlich werden in der 2.Klasse behandelt:
SATZTYPEN
– Aussagesatz: – Satzklammer des finiten und des infiniten Verbs (Leider kann er heute nicht kommen)
– Fragesatz: – Satzklammer des finiten und des infiniten Verbs (Kannst du denn nicht kommen?)
– Nebensatz: – Stellung des finiten und des infiniten Verbs (...,dass sie morgen hier ist/...,weil du nicht gekommen bist)
SATZBAUPLAENE
V + ENom + EDir Hans faehrt nach Koeln «WOHIN»
V + ENom + EAkk + EQual Sie findet das Spiel schoen
ERGAENZUNGEN
– Nominativergaenzung
–– als Personalpronomen (alle Personalformen)
– Akkusativergaenzung
––als Personalpronomen (alle Personalformen)
––mit ein/kein als Pronomen (Ich habe keinen)
–– als Ergaenzungssatz/Objektsatz (Ich weiss, dass sie kommt)
– Direktionalergaenzung (WOHIN) mit nach (Wir fahren nach Kreta) und zu (Ich gehe zu Petra)
– Infinitivergaenzung bei Modalverben (Jutta kann gut singen).
ANGABEN
– ORT: – Praepositionale Gruppe mit den Ortspraepositionen (bei der Freundin) – vgl. «Praepositionen»
– KAUSAL: – mit denn und weil (Sie kommt nicht, weil es regnet / Sie kommt nicht, denn es regnet)
– ZEIT: – Datum (Sie kommt am 26.Mai 1993) – offizielle Uhrzeit (17.43 Uhr)
ATTRIBUTE DES NOMENS
– Praepositionale Gruppe mit von (die Mutter von Ernst)
– Adjektiv: Akkusativ Sing./Plur. beim unbestimmten Artikel (den roten Rock / dunkle Schuhe)

VERBEN
– Praesens: – Vokalwechsel (ich sehe / du siehst)
– auf –ein und –ern (basteln/dauern)
– Praeteritum: – von sein und haben, koennen, wollen und muessen (alle Personalformen)
– Perfekt: – regelmaessige Verben

MODALVERBEN
duerfen/koennen/moecht–/muessen/wollen in den grundlegenden Funktionen (alle Personalformen im Praesens)
NOMEN
Dativ Sing./Plur. in Praepositionalen Gruppen (in den Hausern)
ARTIKELWOERTER
– definit: – Dativ Sing./Plur. in Praepositionalen Gruppen (in der Schule / auf den Strassen)
– zusammengezogene Formen bei Praepositionen (im/zur) – indefinit: – viele/alle (Ich habe viele Freunde)
– possessiv: – alle Formen im Dativ in Praepositionalen Gruppen (in meinem Zimmer)

PRONOMEN
– Person.: – alle Personalformen im Nominativ/Akkusativ
– Frage.: – wen, wohin, warum
– welch–/was fuer... (entsprechend den Kasus der attributiven Adjektive)
– Indefin.: – niemand, alle, nichts im Nominat. und Akkusat. (Ich sehe nichts / Alle sind hier), man im Nominativ
PRAEPOSITIONEN
– Lokalpraepositionen beim Dativ an/auf/bei/hinter/neben/ueber/unter/vor/zwischen)
– nach und zu Richtung
– Wir fliegen nach Koeln / Ich fahre zu Maria
– um (Uhrzeit offiziell) – am + Datum (am 14.Mai)
KONNEKTOREN
dass, denn/weil (kausal), also (Folge), auch/dann (temporal)

ZAHLEN bis 1000
ORDINALZAHLEN
1. bis 31

Γ' ΤΑΞΗ

Die grammatikalischen Strukturen der 1. und 2. Klasse werden
iederaufgenommen und allmaelich erweitert. Zusaetzlich werden in der
.Klasse behandelt:

SATZTYPEN
- Nebensatz: - mit als, wenn
- Vergleich: - Karl ist so gross wie Elke / Das Motorrad faehrt schneller als das Auto / Karen schwimmt am schnellsten

SATZBAUPLAENE
- V + ENomWir gehen in den Wald
- «WOHIN»
- V + ENom + EDat Christa hilft ihren Kindern
- V + ENom + EDat + EAkk Maria schenkt ihm Blumen

ERGAENZUNGEN mit ein/kein als Pronomen (Da ist eine)
- Akkusativergaenzung als Nebensatz/Objektivsatz (Ich weiss
nicht, dass sie kommt)
- Dativergaenzung als Nominale Gruppe (Das gehoert ihrem Freund) und Pronomen (Das gefaellt mir)
- Direktionalerg. als Praepositionale Gruppe (Wir fahren in die Stadt)

ANGABEN
- ZEIT: - Nebensatz mit als und wenn
- Praepositionale Gruppe mit vor/nach (vor/nach dem Essen)
- BEDINGUNG - Nebensatz mit wenn

ATTRIBUTE DES NOMENS
Adjektiv: Nominativ/Akkusativ mit bestimmtem und unbestimmtem Artikel,
uch Komparativ-/Superlativformen

VERBEN
- Perfekt unregelmaessige Formen
- Praeteritum der uebrigen Modalverben
- Konj. II von sein/haben/der Modalverben/wuerde Verb (Wenn ich
- Pele waere, koennte ich gut Fussball spielen / Ich wuerde jetzt gern Eis essen)
- werden als Vollverb (alle Personalformen)

MODALVERBEN
Wiederholung und Vertiefung der Grundfunktionen. sollen

NOMEN
-Deklination (den Herrn)

ADJEKTIV
Komparativ-und Superlativformen

ARTIKELWOERTER
indefinit: viele, wenige, einige (Ich habe viele Freunde)

PRONOMEN
- Frage - wem/wen, auch mit Praeposition (mit wem / fuer wen)
- Indefinita - etwas, viel, wenig (Das ist nicht viel)

PRAEPOSITIONEN
- Wechselpraepositionen Ort/Richtung (Dativ/Akkusativ)
- durch (Wir fahren durch Hamburg)
- mit/ohne (mit/ohne Satz)
- vor/nach temporal (vor/nach der Pause)
- fuer (Das ist fuer Maria/dich)
- gegen (Ich spiele gegen Hans)

ORDINALZAHLEN
bis 100.KONNEKTOREN
- nebengeordnet - nicht ... sondern, deshalb
- untergeordnet - wenn (konditional und temporal)
- als (temporal)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ
ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

3.1. Θέματα / Καταστάσεις / Στοιχεία πολιτισμού
3.2. Λεκτικές πράξεις.
3.3. Λεξιλόγιο
3.4. Παραγωγή λέξεων
3.5. Γραμματική
3.6. Γραφή / Προφορά

Α' ΤΑΞΗ

Στο τέλος της Α' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να επαναλαμβάνουν προφορικά και όσο γίνεται με σωστή προφορά και σωστό επιτονισμό προτάσεις, που άκουσαν,
- να προφέρουν με σωστή προφορά ή έστω κατανοητά μέσα σε προτάσεις όλους τους φθόγγους και τους συνδυασμούςφθόγγων,
- να γράφουν όλα τα γράμματα της Γερμανικής γλώσσας και τους συνδυασμούς στους (sch, ch, ck ...) σε λέξεις και μικρά κείμενα σε, όσο γίνεται, πιο ευανάγνωστη γραφή,
- να γραφούν καθ' υπαγόρευση και με σωστή ορθογραφία οι λέξεις, εκφράσεις και μικρά κείμενα, στα οποία έχουν ασκηθεί.

Β' ΤΑΞΗ

Στο τέλος της Β' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να προφέρουν με σωστή προφορά και με σωστό επιτονισμό μέσα σε προτάσεις όλους τους φθόγγους και τους συνδυασμούς φθόγγων της Γερμανικής γλώσσας,
- να αναγνωρίζουν και να συσχετίζουν στην αντίστοιχη γραφική απεικόνιση όλους τους φθόγγους και τους συνδυασμούς φθόγγων της Γερμανικής γλώσσας,
- να γράφουν καθ' υπαγόρευση και με σωστή ορθογραφία λέξεις, μικρά συντάγματα (σε κείμενα με κενά) καθώς και μικρά κείμενα. Οι λέξεις είναι γνωστές.

(Πρέπει να προσεχθεί η διαφορά της γραφής: Grob- / Klein schreibung).

Γ' ΤΑΞΗ

Στο τέλος της Γ' τάξης του Γυμνασίου οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να μιλούν όσο γίνεται με σωστή προφορά και με σωστό επιτονισμό και να μπορούν να διαβάζουν δυνατά και κατανοητά προτάσεις, μικρά κείμενα με γνωστό λεξιλόγιο και να απαγγέλουν στίχους, ποιήματα, τραγούδια κ.ά.
- να γράφουν καθ' υπαγόρευση ορθογραφία με σωστές λέξεις.

Άρθρο 3

1. Στο άρθρο 2 του Π.Δ. 438/85 και κάτωθεν του τίτλου του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας της Α' Τάξης Γυμνασίου προστίθεται υπότιτλος ως εξής: «ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ».

2. Η διδακτέα ύλη της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας από μετάφραση όπως καθορίζεται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 438/85, τροποποιείται μόνο ως προς τον διατιθέμενο χρόνο για τη διδασκαλία της ως εξής:

α) Ομήρου Οδύσσεια, 2 ώρες την εβδομάδα από την αρχή του διδακτικού έτους μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου.

β) Ηροδότου Ιστορία, 2 ώρες την εβδομάδα από 1η Μαρτίου ως το τέλος Απριλίου.

γ) Ξενοφώντα Κάθοδος των Μυρίων ή Λουκιανού Νεκρικοί Διάλογοι και Τίμων ο Αθηναίος, 2 ώρες την εβδομάδα από 1η Μαίου μέχρι τη λήξη της διδασκαλίας μαθημάτων.

3. Στο τέλος της διδακτέας ύλης του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας από μετάφραση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 438/85, προστίθεται το ακόλουθο κεφάλαιο:

ΙΙ. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΑΡΧΑΙΑ, ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΚΑΙ ΛΟΓΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Α. ΣΚΟΠΟΣ

Ο σκοπός της διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας μέσα από αρχαία, βυζαντινά και λόγια κείμενα στο Γυμνάσιο είναι ο εξής:

α) Η εξοικείωση των μαθητών με κείμενα των παλαιοτέρων περιόδων της ελληνικής γραμματείας, ώστε να τα κατανοούν άμεσα και βιωματικά.

β) Η στοιχειώδης γνώση γλωσσικών στοιχείων (λεξιλογικών, γραμματικών και συντακτικών) των παλαιοτέρων μορφών της ελληνικής γλώσσας και η σύνδεσή τους με τα αντίστοιχα της νέας ελληνικής γλώσσας με απότερο σκοπό τον εμπλουτισμό και τη βαθύτερη γνώση της.

γ) Η συνειδητοποίηση της ενότητας και συνέχειας του εθνικού βίου, όπως αυτή αναδεικνύεται από τη μορφή και το περιεχόμενο κειμένων απ' όλες τις περιόδους της ελληνικής γραμματείας.

Γενικά, ο σκοπός της διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας μέσα από αρχαία, βυζαντινά και λόγια κείμενα είναι κατά κύριο λόγο γλωσσικός. Επιδιώκεται η εξοικείωση των μαθητών με τα βασικά στοιχεία της δομής και με τη λειτουργία παλαιότερων μορφών του ελληνικού λόγου, ώστε να αποκτήσουν βαθμιαία την ικανότητα να κατανοούν και αργότερα να ερμηνεύουν ελληνικά κείμενα παλαιοτέρων εποχών στην πρωτότυπη μορφή τους.

Β. ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ (2 ώρες την εβδομάδα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους).

Η διδασκαλία των παλαιότερων μορφών της ελληνικής γλώσσας διεξάγεται επί τη βάσει ειδικού εγχειριδίου, που περιέχει ανθολογημένα κείμενα από παλαιότερες περιόδους της ελληνικής γραμματείας, αυτούσια ή ελαφρά διασκευασμένα, απλά και εύληπτα ανάλογα με την ηλικία των μαθητών. Τα κείμενα αυτά συνοδεύονται από ενημερωτικά σημειώματα, ερμηνεύματα, ερωτήσεις κατανόησης του περιεχομένου τους, μικρές ευμνημόνευτες φράσεις και ποικίλες ασκήσεις λεξιλογικές – σημασιολογικές και γραμματικές – συντακτικές, που αποβλέπουν στην ανάπτυξη της αναγνωριστικής ικανότητας των μαθητών προς υποβοήθηση της κατανόησης παλαιοτέρων ελληνικών κειμένων.

Τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα, τα οποία διδάσκονται στοιχειωδώς στην Α' τάξη Γυμνασίου, είναι τα ακόλουθα:

α) Γραμματικά:

Οι περίοδοι της ελληνικής γλώσσας – Γράμματα – Δίφθογγοι – Συλλαβισμός, Τόνοι – Πνεύματα – Έγκλιση τόνου.

Άρθρο και ονόματα ουσιαστικά Α' και Β' κλίσεως και από τη Γ' κλίση μόνο τα εις –ων –οντος, –ας –αντος, –ις –εως και –ευς –εως. Τα δευτερόκλιτα επίθετα και από τις αντωνυμίες η προσωπική, η δεικτική ούτος, αύτη, τούτο και η αναφορική ος, η, ο. Το βοηθητικό ρήμα ειμί. Σχηματισμός όλων των χρόνων της οριστικής του απαρεμφάτου και της μετοχής των βαρυτόνων ρημάτων στην ενεργητική και μέση φωνή.

β) Συντακτικά:

Δομή της απλής πρότασης. – Το υποκείμενο.

Ρήματα μεταβατικά και αμετάβατα. – Το αντικείμενο.

Ρήματα συνδετικά. – Το κατηγορούμενο.

Η χρήση της δοτικής πτώσεως.

Τα είδη του απαρεμφάτου: ειδικό, τελικό, άναρθρο, έναρθρο και η λειτουργία του στο λόγο (υποκείμενο, αντικείμενο, κατηγορούμενο). Ταυτοπροσωπία και ετεροπροσωπία. Το απαρέμφατο και τα απρόσωπα ρήματα.

Η λειτουργία της μετοχής στο λόγο. Βασικές χρήσεις χωρίς πολλές λεπτομέρειες (επιθετική, κατηγορηματική, επιρρηματική).

Στοιχειώδεις πληροφορίες για τη χρήση συνδέσμων, προθέσεων και επιρρημάτων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Άρθρο 4

Τρόπος εξέτασης της Ελληνικής Γλώσσας μέσα από αρχαία, βυζαντινά και λόγια κείμενα.

1. Κατά τις γραπτές εξετάσεις ο κλάδος της «Ελληνικής Γλώσσας μέσα από αρχαία, βυζαντινά και λόγια κείμενα» του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας στο Γυμνάσιο εξετάζεται με ερωτήσεις και ασκήσεις ανάλογες με αυτές, που δίνονται στους μαθητές ως καθημερινή εργασία και αναφέρονται στο περιεχόμενο όλων των μερών κάθε διδακτικής ενότητας (κείμενα, λεξιλόγιο, γραμματική – σύνταξη). Οι μαθητές είναι υποχρεωμένοι να απαντήσουν σε όλες τις ερωτήσεις που τους δίνονται.

2. Συγκεκριμένα, κατά τις γραπτές εξετάσεις δίνονται στους μαθητές τρείς (3) ερωτήσεις, κάθε μία από τις οποίες αναλύεται σε δύο (2) υποερωτήματα.

α) Η πρώτη ερώτηση αναφέρεται σε κείμενο (ή κείμενα) μιας από τις ενότητες που διδάχτηκαν στην τάξη και βαθμολογείται με άριστα το οκτώ (8), τέσσερα (4) για κάθε υποερώτημα.

β) Η δεύτερη αναφέρεται σε λεξιλογικά – σημασιολογικά στοιχεία, παρόμοια ή ανάλογα με εκείνα που περιλαμβάνονται στο Β' Μέρος των ενοτήτων που διδάχτηκαν από το εγκεκριμένο διδακτικό εγχειρίδιο, και βαθμολογείται με άριστα το έξι (6), τρία (3) για κάθε υποερώτημα.

γ) Η τρίτη αναφέρεται σε γραμματικά – συντακτικά στοιχεία και βαθμολογείται με άριστα το έξι (6), τρία (3) για κάθε υποερώτημα.

3. Το κείμενο ή τα κείμενα της ενότητας επί των οποίων τίθενται τα ερωτήματα δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο ή αναγράφεται στον πίνακα, χωρίς τα ερμηνευτικά σχόλια και χωρίς το εισαγωγικό σημείωμα που το συνοδεύουν.

4. Τα υποερωτήματα της πρώτης ερώτησης μπορεί να έχουν τις ακόλουθες μορφές:

α) Απόδοση του νοήματος ολοκλήρου του προς εξέταση κειμένου.

β) Παρουσίαση ενός ή περισσοτέρων θεματικών κέντρων του κειμένου (ή των κειμένων)

γ) Αιτιολόγηση κάποιας ενέργειας ή στάσης ενός ή περισσοτέρων προσώπων που αναφέρονται στο κείμενο ή ερμηνεία ενός γεγονότος.

δ) Επισήμανση μιας ή περισσοτέρων διαχρονικών ιδεών – μηνυμάτων του κειμένου.

ε) Σχολιασμός της δράσης ενός ή περισσοτέρων προσώπων του κειμένου.

στ)Συνδυασμός ορισμένων από τα παρακάτω ζητούμενα.

Επισημαίνεται ότι οι απαιτήσεις πρέπει να στηρίζονται σε στοιχεία που περιέχονται στα κείμενα και να ανταποκρίνονται στις δυνατότητες της συγκεκριμένης τάξης.

5. Τα υποερωτήματα της δεύτερης ερώτησης ζητούν από τους μαθητές:

α) Να γράψουν παράγωγα ή σύνθετα της λέξης που εξετάζεται στο β' Μέρος της ενότητας, από την οποία προέρχονται το εξεταζόμενο κείμενο ή κείμενα.

β) Να σχηματίσουν προτάσεις χρησιμοποιώντας λέξεις ή φράσεις από τον πίνακα του Β' Μέρους της ενότητας.

γ) Να βρούν τη σημασία λέξεων ή φράσεων που έχουν ήδη συναντήσει στα πλαίσια της διδακτικής ενότητας και που τους δίνονται μέσα σε συμφραζόμενα.

δ) Να βρούν πρωτότυπη λέξη με βάση παράγωγα που τους δίνονται.

ε) Να συμπληρώσουν πίνακες συνθέτων σύμφωνα με υπόδειγμα που τους δίνεται.

στ) Να αναλύσουν σύνθετες λέξεις σε α' και β' συνθετικό μέρος.

ζ) Να συμπληρώσουν κενά σε προτάσεις ή φράσεις.

η) Να επισημάνουν τη σημασία λέξεων ή φράσεων που τους δίνονται σε προτάσεις ή φράσεις επιλέγοντας τη σωστή απάντηση.

Τα υποερωτήματα της τρίτης ερώτησης αποσκοπούν να ελέγξουν σε ποιό βαθμό οι μαθητές είναι ικανοί να αναγνωρίζουν τα σημαντικότερα μορφοσυντακτικά φαινόμενα, που εξετάζονται στις ενότητες του εγχειριδίου και μπορεί να έχουν τις ακόλουθες μορφές:

α) Ασκήσεις συμπλήρωσης φράσεων με τον κατάλληλο γραμματικά ή συντακτικά τόνο λέξεων.

β) Ασκήσεις συνδυασμού λέξεων (π.χ. συνδυασμός επιθέτων, μετοχών ή ρημάτων με ουσιαστικά).

γ) Αναγνωρίσεις τόπων ή συντακτικών δομών που υπάρχουν μέσα σε συγκεκριμένα παραδείγματα.

δ) Ασκήσεις μετασχηματιστικές, δηλαδή μεταφοράς προτάσεων από ενικό σε πληθυντικό αριθμό, από παρατατικό σε ενεστώτα κλπ.

Επισημαίνεται γενικά ότι το είδος και η δυσκολία των ερωτήσεων είναι ανάλογες με τις δυνατότητες και το επίπεδο των μαθητών της συγκεκριμένης τάξης στην οποία απευθύνονται.

Άρθρο 5

Το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 4ης Δέσμης όπως αυτό καθορίζεται με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 479/1985 (ΦΕΚ 170/τ.Α') αναδιατυπώνεται ως εξής:

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 4ης ΔΕΣΜΗΣ

Α. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος της Πολιτικής Οικονομίας είναι να αποκτήσουν οι μαθητές γνώσεις γύρω από βασικές οικονομικές έννοιες και να κατανοήσουν τον τρόπο λειτουργίας της Οικονομίας καθώς και τη σημασία της.

Β. ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Διδάσκεται 4 ώρες την εβδομάδα από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

1. Αντικείμενο της Οικονομικής Επιστήμης.
2. Κλάδοι της Οικονομικής Επιστήμης.
3. Το οικονομικό πρόβλημα και οι επιπτώσεις του.
4. Η Οικονομική Αρχή ή Οικονομικό Αξίωμα.
5. Οι παραγωγικές δυνατότητες της οικονομίας.
6. Τα οικονομικά συστήματα.
7. Το οικονομικό κύκλωμα.
8. Ανάγκες – Αγαθά – Χρησιμότητα.
9. Παραγωγή και συντελεστές της παραγωγής.
10. Το κόστος παραγωγής.
11. Σχηματισμός των τιμών στην αγορά αγαθών.
12. Ελαστικότητα ζήτησης και προσφοράς
13. Μορφές αγοράς και συμπεριφορά επιχειρήσεων.
14. Αμοιβές των συντελεστών της παραγωγής.
15. Εθνικό εισόδημα – Βιοτικό επίπεδο.
16. Κατανάλωση – Αποταμίευση – Επένδυση.
17. Χρήμα και αξία του χρήματος.
18. Πληθωρισμός – Ανεργία.
19. Οικονομικές διακυμάνσεις.
20. Δημόσια Οικονομικά.
21. Διεθνείς συναλλαγές – Διεθνές εμπόριο.
22. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 8 Οκτωβρίου 1993

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Εκδίδει την ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ από το 1833

Διεύθυνση	:	Καποδιστρίου 34
Ταχ. Κώδικας	:	104 32
TELEX	:	22.3211 YPET GR
FAX	:	5234312

Οι υπηρεσίες του **ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ** λειτουργούν καθημερινά από **8.00΄** έως **13.00΄**

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

* Πώληση ΦΕΚ όλων των Τευχών Σολωμού 51 τηλ.: 52.39.762
* ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ: Σολωμού 51 τηλ.: 52.48.188
* Για φωτοαντίγραφα παλαιών τευχών στην οδό Σολωμού 51 τηλ.: 52.48.141
* Τμήμα πληροφόρησης: Για τα δημοσιεύματα των ΦΕΚ Σολωμού 51 τηλ. 52.25.713 – 52.49.547

* Οδηγίες για δημοσιεύματα Ανωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ τηλ.: 52.48.785

Πληροφορίες για δημοσιεύματα Ανωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ τηλ.: 52.25.761

* Αποστολή ΦΕΚ στην επαρχία με καταβολή της αξίας του δια μέσου Δημοσίου Ταμείου Για πληροφορίες: τηλ.: 52.48.320

Τιμές κατά τεύχος της ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ:

Κάθε τεύχος μέχρι 8 σελίδες δρχ. 100. Από 9 σελίδες μέχρι 16 δρχ. 150, από 17 έως 24 δρχ. 200

Από 25 σελίδες και πάνω η τιμή πώλησης κάθε φύλλου (8σέλιδου ή μέρους αυτού) αυξάνεται κατά 50 δρχ.

Μπορείτε να γίνετε συνδρομητής για όποιο τεύχος θέλετε. Θα σας αποστέλλεται με το Ταχυδρομείο.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Η ετήσια συνδρομή είναι:

	Κωδικός αριθ. κατάθεσης στο Δημόσιο Ταμείο 2531	Κωδικός αριθ. κατάθεσης στο Δημόσιο Ταμείο 3512 — Ποσοστό 5% υπέρ του Ταμείου Αλληλοβοηθείας του Προσωπικού (ΤΑΠΕΤ)
α) Για το Τεύχος Α΄	Δρχ. 15.000	Δρχ. 750
β) » » » Β΄	» 30.000	» 1.500
γ) » » » Γ΄	» 10.000	» 500
δ) » » » Δ΄	» 30.000	» 1.500
ε) » » » Αναπτυξιακών Πράξεων	» 20.000	» 1.000
στ) » » » Ν.Π.Δ.Δ.	» 10.000	» 500
ζ) » » » ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	» 5.000	» 250
η) » » » Δελτ. Εμπ.& Βιομ. Ιδ.	» 10.000	» 500
θ) » » » Αν. Ειδικού Δικαστηρίου	» 3.000	» 150
ι) » » » Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	» 200.000	» 10.000
ια) Για όλα τα Τεύχη εκτός ΤΑΕ-ΕΠΕ	» 100.000	» 5.000

Πληροφορίες: τηλ. 52.48.320

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ